



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/25-02/18
URBROJ: 613-10-26-9
Rijeka, 9. ožujka 2026.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Skrad
za 2024.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	10
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	10
	Sustav unutarnjih kontrola	11
	Planiranje i izvršenje proračuna	12
	Financijski izvještaji	14
	Projekti financirani u 2024.	24
	Javna nabava	25
III.	REVIZIJA ZA 2024.	27
	Ciljevi i područja revizije	27
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	27
	Metode i postupci revizije	28
	Nalaz za 2024.	29

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Skrad (dalje u tekstu: Općina) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze, vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Koncem 2024. podaci o stanju proizvedene dugotrajne imovine, potraživanjima i obvezama u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nisu usklađeni s podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima te poslovne knjige ne osiguravaju potpune ni točne podatke o proizvedenoj dugotrajnoj imovini, potraživanjima i obvezama.

U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine, vrijednost ukupne nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 3.410.527,65 eura, dok je u glavnoj knjizi evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 3.486.043,14 eura, što je 75.515,49 eura više u odnosu na analitičku knjigovodstvenu evidenciju. Potraživanja za prihode od komunalne naknade, zakupa poslovnih prostora i najma stanova, koncesija te za druge prihode (od grobne naknade, od roditelja za sudjelovanje u cijeni usluge vrtića) u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana su u iznosu od 125.725,32 eura, a u glavnoj knjizi su evidentirana i financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 191.589,52 eura, odnosno 65.864,20 eura više u odnosu na analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

Za potraživanja od komunalnog doprinosa i stipendija Općina nije ustrojila propisanu analitičku knjigovodstvenu evidenciju, već se navedena potraživanja vode u radnim (Excel) tablicama, a za potraživanja od prodaje nefinancijske imovine nije ustrojena propisana analitička evidencija niti evidencija u drugom obliku. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji obveza, ukupne obveze evidentirane su u iznosu od 612.670,36 eura, a u glavnoj knjizi su evidentirane i u financijskim izvještajima (Bilanci i Izvještaju o obvezama) iskazane u iznosu od 620.986,41 euro, što je 8.316,05 eura više. Dospjele obveze u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirane su u iznosu od 226.925,06 eura, a u financijskim izvještajima iskazane su u iznosu od 194.486,96 eura, što je 32.438,10 eura manje.

Poslovne knjige, u dijelu koji se odnosi na evidentiranje zemljišta, groblja i stanova, ne osiguravaju potpune ni točne podatke o nefinancijskoj imovini. Koncem 2024. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 3.900.792,33 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 3.127.814,85 eura, postrojenja i opremu u iznosu od 153.760,03 eura te zemljišta u iznosu od 127.087,60 eura. Općina je 2020. ustrojila Registar imovine u kojem je evidentirala 291 zemljišnu česticu u svom vlasništvu. U poslovnim knjigama evidentirane su 22 zemljišne čestice, iz čega proizlazi da u poslovnim knjigama nije evidentiran značajan broj zemljišnih čestica u vlasništvu Općine. Također, i zemljište koje je prodano u 2024. u ukupnoj vrijednosti od 5.906,00 eura nije bilo evidentirano u poslovnim knjigama. Nadalje, tri stana u vlasništvu Općine u vrijednosti od 122.951,44 eura nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Općina na svom području ima tri groblja (u Skradu, Divjakama i Rogima). U poslovnim knjigama su evidentirane mrtvačnice i zemljišta na grobljima u Divjakama i Skradu, dok zemljište na groblju u Rogima nije evidentirano.

U sudskom registru udjel Općine u temeljnom kapitalu društva za istraživanje i razvoj u gospodarstvu iznosi 3.450,79 eura, dok je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentiran i iskazan udjel Općine u iznosu od 752,67 eura odnosno 2.698,12 eura manje u odnosu na sudski registar. Nadalje, potraživanja za depozite u kreditnim i drugim financijskim institucijama u iznosu od 5.098,11 eura odnose se na sredstva deponirana u poslovnoj banci prema Sporazumu o udruživanju sredstava namijenjenih kreditiranju malog poduzetništva iz listopada 2000., prema kojem Općina udružuje sredstva sa Županijom za provedbu navedenog kreditiranja. Navedena sredstva mogu se koristiti kao instrument osiguranja povrata kredita nakon što poslovna banka poduzme mjere naplate, a kredit se ne uspije naplatiti.

U prosincu 2000. poslovna banka je zaključila s poduzetnikom Ugovor o kreditiranju malog poduzetništva, koji nije uredno otplaćivao kredit te je poslovna banka izvršila blokadu žiroračuna poduzetnika i poduzela druge mjere naplate protiv poduzetnika, ali kredit nije uspjela naplatiti. Poslovnoj banci su ustupljena sredstva iz depozita radi namirenja potraživanja iz navedenog kredita. U rujnu 2022. Županija je dostavila Općini suglasnost za otpis potraživanja za depozit. Općina nije donijela odluku o otpisu potraživanja za depozit te ih nije isknjižila iz poslovnih knjiga, što je utjecalo na visinu financijske imovine u Bilanci.

Koncem 2024. u okviru imovine u pripremi evidentirana je vrijednost vatrogasne garaže u iznosu od 116.055,22 eura. Izgradnja navedene garaže započela je u 2019., okončana situacija je ispostavljena i Zapisnik o primopredaji je sastavljen u srpnju 2021. Prema pisanom obrazloženju Općine, navedena garaža upotrebljava se za parkiranje vatrogasnih vozila. Općina je bila u obvezi u 2021. vatrogasnu garažu knjigovodstveno staviti u uporabu te obračunati ispravak vrijednosti.

Rashodi za odvjetničke usluge ostvareni su u iznosu od 4.750,00 eura na temelju Ugovora iz travnja 2007. i uz mjesečnu naknadu u iznosu od 375,00 eura. Uz ispostavljene mjesečne račune nisu priloženi ugovoreni izvještaji sa specifikacijom obavljenih usluga (vrsta i vrijeme obavljanja usluga), a Općina navedene izvještaje nije zatražila. S obzirom na navedeno, rashodi za odvjetničke usluge nisu evidentirani na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije te se ne može potvrditi da je poslovni događaj nastao.

Ukupna potraživanja su koncem 2024. iskazana u iznosu od 260.221,86 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 4.964,35 eura te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 255.257,51 euro. Ispravak vrijednosti proveden je za potraživanja za porez na promet nekretnina, porez na kuće za odmor te komunalni doprinos u iznosu od 22.618,30 eura. Za sva druga potraživanja za koja se kasnilo u naplati preko godinu dana, ispravak vrijednosti nije proveden.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024., iskazan je višak prihoda poslovanja za 2024. u iznosu od 351.810,29 eura i preneseni višak prihoda poslovanja u iznosu od 1.307.848,82 eura, manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 632.533,46 eura i preneseni manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 1.423.848,79 eura, manjak primitaka od financijske imovine u iznosu od 7.095,48 eura te preneseni višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 124.400,10 eura. Također, Općina nije donijela Odluku o raspodjeli rezultata za 2024., kao ni za prethodne godine. Zbog navedenog je, prema podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2024., višak prihoda poslovanja iskazan u iznosu od 1.430.441,12 eura, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 117.304,62 eura i manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 1.827.164,26 eura. Isto tako, Općina u poslovnim knjigama ne vodi stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine rezultata poslovanja (922) po izvorima financiranja. Praćenje i planiranje po izvorima financiranja preduvjet je za uključivanje prenesenih viškova i manjkova prihoda i primitaka u proračun i njegove izmjene i dopune.

Koncem 2024. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirani ni iskazani izvanbilančni zapisi. Općina nije u izvanbilančnim evidencijama evidentirala primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 165.139,37 eura, dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 318.973,59 eura (od čega se na dano jamstvo Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak odnosi 141.973,59 eura) te zaključeni ugovor o osnivanju prava građenja u iznosu od 31.539,71 euro, što ukupno iznosi 515.652,67 eura. Općina je u Bilješkama uz financijske izvještaje navela popis sudskih sporova opisno, bez navođenja iznosa. U izvanbilančnim zapisima također nisu evidentirani sudski sporovi.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Ukupno je popisano deset zemljišnih čestica ukupne vrijednosti od 87.405,97 eura, od čega je za sedam naveden broj zemljišne čestice, a za tri nije naveden broj zemljišne čestice. Popisom imovine nisu obuhvaćena sva zemljišta, jer su u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine koncem 2024. evidentirane 22 zemljišne čestice u vrijednosti od 127.518,26 eura, dok je u Registru imovine 291 zemljišna čestica u vlasništvu Općine. Tri stana u vlasništvu Općine knjigovodstvene vrijednosti od 122.951,44 eura i knjige koje su namijenjene knjižničnoj djelatnosti, a nalaze se u prostoru Općine u vrijednosti od 51.364,74 eura nisu popisani. Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava popisani su u ukupnom iznosu (nisu navedeni pojedinačno). Javna rasvjeta je popisana prema jednom inventarnom broju (u poslovnim knjigama se 17 stupova javne rasvjete vodi pod jednim inventurnim brojem). Nakon što je obavljen fizički popis navedene imovine, u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno sa stanjem utvrđenim popisom i nisu utvrđene moguće inventurne razlike. Potraživanja i obveze popisani su po vrstama prihoda odnosno rashoda, a ne po pojedinom dužniku odnosno vjerovniku. Izvješće o obavljenom popisu imovine, potraživanja i obveza ne sadrži zaključak o sumnjivim i spornim potraživanjima, kao i nenaplativim te zastarjelim potraživanjima. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Proračun i Odluka o izvršavanju Proračuna doneseni su u prosincu 2023. Tijekom 2024. donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna.

Posljednjim Izmjenama i dopunama Proračuna, iz prosinca 2024., prihodi su planirani u iznosu od 1.629.243,76 eura, što je 2.912.369,24 eura ili 64,1 % manje u odnosu na Proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 1.637.643,76 eura, što je 2.854.392,24 eura ili 63,5 % manje u odnosu na Proračun. Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 8.400,00 eura. Uz Proračun je doneseno obrazloženje Proračuna koje sadrži opis prihoda po vrstama te opis rashoda po programima bez obrazloženja aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja.

Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2024. nije sastavljen i podnesen na usvajanje Općinskom vijeću. (točka 2. Nalaza)

- Koncem 2024. ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti iznose 260.221,86 eura, od čega dospjela potraživanja iznose 195.862,70 eura. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu od 95.208,48 eura, zakupa poslovnog prostora u iznosu od 34.685,05 eura te poreza za kuće za odmor u iznosu od 11.764,28 eura. Za dospjela potraživanja od komunalne naknade i doprinosa te korištenja Doma kulture (ostali prihodi) u iznosu od 100.345,77 eura u 2024. upućivane su opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina nije provela međusobno usklađivanje podataka s dužnicima za potraživanja na 31. listopada ni koncem godine. Potraživanja starija od tri godine iznose 129.021,62 eura. Općina nije u skladu s Procedurom obračuna i naplate prihoda te Procesom naplate prihoda mjesečno usklađivala stanje potraživanja te ovisno o stanju nenaplaćenih potraživanja poduzimala mjere naplate (pozive na plaćanje telefonskim putem, *e-mailom*, slanje opomena i ovrha). (točka 4. Nalaza)
- Programom održavanja komunalne infrastrukture planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 512.698,00 eura. Tijekom 2024. donesene su dvije izmjene i dopune Programa održavanja (u srpnju i u prosincu 2024.). Drugim izmjenama i dopunama planirana su sredstva za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 282.918,00 eura, i to za održavanje: javnih površina u iznosu od 89.918,00 eura, građevina, uređaja i predmeta javne namjene u iznosu od 66.260,00 eura, nerazvrstanih cesta u iznosu od 53.282,00 eura, građevinskih objekata u iznosu od 54.502,00 eura, javne rasvjete u iznosu od 14.956,00 eura te održavanje groblja u iznosu od 4.000,00 eura. Program održavanja i njegove izmjene i dopune sadrže opis poslova održavanja po komunalnim djelatnostima, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, dok opseg održavanja nije naveden. Zbog navedenog nije osigurana usporedba planiranih i ostvarenih vrsta, količina i opsega radova. Nadalje, na navedeni način Općinsko vijeće odlučuje o vrsti poslova održavanja i ukupnom iznosu sredstava održavanja u okviru svake planirane vrste komunalne djelatnosti, ali ne i o količini poslova skupine komunalne djelatnosti. Također, u okviru Programa održavanja planirani su rashodi za nabavu profesionalne opreme za kuhinju u Dječjem vrtiću u iznosu od 33.440,00 eura te nabavu stroja za izradu umjetnog snijega u iznosu od 25.300,00 eura, za koje Općinsko vijeće nije utvrdilo da su građevine komunalne infrastrukture koje služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su u iznosu od 4.179,78 eura. Za obavljanje poslova komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete donesena je Odluka o početku postupka jednostavne nabave povjerenjem pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora.

Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 20.000,00 eura bez PDV-a. Pristigla je jedna ponuda u iznosu od 1.265,30 eura bez PDV-a (navedeni iznos predstavlja zbrojene jedinične cijene, dok količine nisu utvrđene). U siječnju 2024. s trgovačkim društvom zaključen je ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete na području Općine na dvije godine. Prilog ugovoru je troškovnik u kojem su navedene jedinične cijene bez utvrđenih količina. Ugovoreno je da se izvoditelj obvezuje ugovorene radove izvoditi prema ponudbenom troškovniku iz ponude u kojem su ugovorene jedinične cijene, dok će se ukupna cijena radova utvrditi za stvarno izvedene količine radova. Ugovor o povjeravanju poslova obavljanja komunalne djelatnosti javne rasvjete ne sadrži podatke o opsegu (količinama) radova. Također, niti Program održavanja komunalne infrastrukture za 2024. ne sadrži opseg poslova održavanja javne rasvjete te nije omogućena usporedba ugovorenih i obavljenih poslova održavanja javne rasvjete.

Program građenja komunalne infrastrukture za 2024. donesen je u prosincu 2023. te dvije izmjene u srpnju i prosincu 2024. Drugim izmjenama Programa građenja iz prosinca 2024. planirana su sredstva za građenje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 480.889,00 eura. Programom i izmjenama Programa građenja utvrđene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi, ali nije određeno koje građevine se grade radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, izvan građevinskog područja te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije.

Izvešće o izvršenju Programa građenja i izvešće o izvršenju Programa održavanja za 2024. do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025). nisu sastavljena i podnesena Općinskom vijeću. (točka 5. Nalaza)

- Koncem 2024. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 3.900.792,33 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 3.127.814,85 eura, postrojenja i opremu u iznosu od 153.760,03 eura te zemljište u iznosu od 127.087,60 eura. U poslovnim knjigama na računima nefinancijske imovine evidentirane su građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju u vrijednosti od 645.131,61 euro. Općina je vlasništvo građevina za javnu vodoopskrbu i odvodnju trebala prenijeti javnom isporučitelju vodnih usluga na području Općine (trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine).

U 2024. prihodi od zakupa nekretnina (zemljišta i objekata bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice) ostvareni su u iznosu od 14.460,05 eura. Također, Općina plaća Republici Hrvatskoj i naknadu za pravo građenja za zemljište na kojem se nalazi dio bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice Zagreb u Skradu, a u 2024. je plaćena naknada u iznosu od 1.692,08 eura.

Vlada Republike Hrvatske je u svrhu razvitka zdravstvenog i rekreativnog turizma darovala Općini (studeni 2003.) nekretnine (zemljište i objekte) ukupne površine 20 529 m² te je dala pravo građenja na 20 godina (do konca 2026.) na građevinskom zemljištu označenom kao dio katastarske čestice 2946/2 koji dio odgovara novoformiranoj katastarskoj čestici 2946/3 površine 59 409 m², što u naravi predstavlja zemljište na kojem se nalazi dio bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice.

Uvidom u zemljišne knjige utvrđeno je da navedeno pravo građenja nije uknjiženo u zemljišne knjige te iz navedenog proizlazi da predmetno pravo građenja nije ni osnovano.

Općina je u razdoblju od 2004. do 2024. provela tri javna natječaja za davanje u zakup navedenih nekretnina u svrhu razvitka zdravstvenog i rekreativnog turizma. Prema Ugovoru o zakupu iz veljače 2004. zaključenim nakon prvog javnog natječaja, zakupnik nije izvršio ugovorena ulaganja te je Ugovor raskinut (srpanj 2005.), a Općina nije od dana zaključenja do dana raskida ugovora obračunala ugovorenu zakupninu te nije do konca 2010. poduzimala aktivnosti da nekretninu stavi u funkciju.

Ugovorom o zakupu iz studenoga 2010. zaključenim nakon drugog javnog natječaja dane su u zakup zemljišne čestice u vlasništvu Općine koje je darovala Republika Hrvatska ukupno 17 097 m² na vrijeme od 65 godina. Također, u zakup je dan i dio zemljišne čestice 2946/2 koji dio odgovara novoformiranoj katastarskoj čestici 2946/3 površine 59 409 m² u vlasništvu Republike Hrvatske na vrijeme od 15 godina s mogućnošću produženja. Zakupnik je bio u obvezi u roku od sedam godina od dana zaključenja ugovora (konac 2017.) o vlastitom trošku privesti nekretnine namjeni, a za navedeno vrijeme oslobođen je od obveze plaćanja zakupnine i komunalne naknade. U razdoblju od 2010. do 2024. zakupnik nije ispunio ugovorene obveze te je općinski načelnik u travnju 2024. donio Odluku o raskidu Ugovora o zakupu. Općina nije od zakupnika zatražila izvještaje kako bi imala uvid u dinamiku izvršenja radova. S obzirom na to da su radovi trebali biti završeni do konca 2017., a Ugovor je raskinut 2024., Općina nije pravodobno poduzimala aktivnosti da se nekretnine stave u funkciju. S obzirom na to da nekretnina nije privedena svrsi, Općina je trebala obračunati i naplatiti zakupninu za cijelo razdoblje do raskida ugovora.

Ugovorom o zakupu iz rujna 2024. zaključenim nakon trećeg natječaja dane su u zakup na 90 godina nekretnine u vlasništvu Općine ukupne površine 17 279 m² (zemljišne čestice 2946/1 površine 7 585 m², 2929/8 površine 1 798 m² i 8 954 – nerazvrstana cesta površine 7 896 m²). Nadalje, dan je u zakup i dio zemljišne čestice 2932/2 u vlasništvu Općine iznad ceste koja graniči sa spomenutim nekretninama, a koja će nastati provedbom parcelacije koja je u tijeku, za što će se zaključiti dodatak Ugovoru. Također, dane su u zakup i zemljišne čestice u vlasništvu Republike Hrvatske, i to 2946/2 površine 63 973 m² i 2946/3 površine 39 240 m² na dvije godine s obvezom Općine da poduzme aktivnosti radi produženja Ugovora o pravu građenja na dodatnih 88 godina koliko traje i Ugovor o zakupu za nekretnine koje su u vlasništvu Općine. Revizijom je utvrđeno da je u zakup dana zemljišna čestica 2946/2 površine 63 973 m², a prema Ugovoru o osnivanju prava građenja, pravo građenja je dobiveno na zemljišnu česticu 2946/3 površine 59 409 m² (nastala u postupku parcelacije). U Općini nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo zašto je dana u zakup zemljišna čestica na koju Općina nije dobila pravo građenja. Nije ugovoreno u kojem roku je Općina bila u obvezi poduzeti aktivnosti radi produženja Ugovora o pravu građenja. Zakupnik je preuzeo obvezu urediti zakupljene nekretnine i privesti ih svrsi o vlastitom trošku u skladu s ugovorenom namjenom, a radove je u obvezi započeti u roku od dvije godine od dana potpisivanja ugovora.

Zaključena su tri dodatka navedenom Ugovoru o zakupu. Prvim dodatkom iz listopada 2024. dane su u zakup nekretnine (zemljišta i objekti) koje su u vlasništvu Općine (zemljišne čestice 2946/1 površine 7 585 m², 2929/8 površine 1 798 m², 8954 – nerazvrstana cesta površine 7 896 m² i 2932/2 površine 2 844 m², što ukupno iznosi 20 123 m²). Također, dane su u zakup i nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (zemljišne čestice 2946/2 površine 63 973 m², 2946/3 površine 39 240 m², 2946/4 površine 1 179 m², 2946/5 površine 768 m², 2946/6 površine 1 862 m² i 2946/7 površine 4 310 m² odnosno ukupno 111 332 m²). Zemljišne čestice 2946/2 i 2946/3 dane su u zakup na dvije godine s obvezom Općine da u korist zakupnika poduzme aktivnosti da se produži Ugovor o osnivanju prava građenja (iz studenoga 2006.) na dodatnih 88 godina do isteka trajanja Ugovora o zakupu (iz rujna 2024.). Također, Općina se obvezala, za zemljišne čestice 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 8 119 m², poduzeti aktivnosti radi zaključenja novog ugovora o osnivanju prava građenja. Nije ugovoreno u kojem roku je Općina bila u obvezi produžiti Ugovor o osnivanju prava građenja i zaključiti novi. Revizijom je utvrđeno da je u zakup dana zemljišna čestica 2946/2 površine 63 973 m² te zemljišne čestice 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 8 119 m² koje su u vlasništvu Republike Hrvatske za koje Općina od Vlade Republike Hrvatske nije dobila pravo građenja.

Trećim dodatkom iz veljače 2025. utvrđeno je da u dijelu Ugovora o zakupu i njegovih dodataka postoji neprovedivost uknjižbe u zemljišne knjige, i to za zemljišne čestice u vlasništvu Republike Hrvatske: 2946/2, 2946/3, 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 104 294 m² te se Općina obvezala poduzeti aktivnosti da se produži Ugovor o osnivanju prava građenja (iz studenoga 2006.) i zaključi novi. Nije ugovoreno u kojem roku je Općina bila u obvezi produžiti Ugovor o osnivanju prava građenja i zaključiti novi.

Ugovorom o zakupu iz rujna 2024. i njegovim dodacima nije ugovoreno u kojem roku je zakupnik u obvezi navedene nekretnine privesti namjeni, nisu ugovoreni instrumenti osiguranja za izvršenje ugovorenih obveza te nije ugovoren način na koji će Općina pratiti izvršenje radova kako bi se nekretnina stavila u funkciju. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2026.) radovi na izgradnji lječilišno-turističkog kompleksa na zemljištu bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice nisu započeli. Općina je dala u zakup nekretnine koje nisu u njezinom vlasništvu i nad kojima nema pravni temelj za raspolaganje (Ugovor o osnivanju prava građenja). S obzirom na navedeno, Općina nije upravljala, koristila se i raspolagala svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. (točka 6. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Županija). Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), Općina je razvrstana u petu skupinu jedinica lokalne samouprave čija se vrijednost indeksa nalazi u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Na području Općine nisu osnovani mjesni odbori. Općina obuhvaća 32 naselja s ukupno 858 stanovnika (prema rezultatima popisa iz 2021.). Sjedište Općine je Josipa Blaževića-Blaža 8, Skrad.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinostveni upravni odjel. Općina je koncem 2024. imala 19 zaposlenika, od kojih osam u Jedinostvenom upravnom odjelu (sedam na neodređeno vrijeme i jednog zaposlenog na određeno na pola radnog vremena), devet zaposlenica na projektu Zaželi kvalitetniji život te dvije zaposlenice na javnim radovima.

Statut Općine donesen je u ožujku 2021. Tijela Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće ima devet članova. Tijekom 2024. i do vremena obavljanja revizije općinski načelnik je Damir Grgurić, dipl. ing., koji dužnost na koju je izabran obavlja profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava mu se u staž osiguranja. S obzirom na to da Općina ima manje od 10 000 stanovnika, općinski načelnik nema zamjenika. Odlukom iz lipnja 2021. imenovan je privremeni zamjenik.

Općina nema proračunske korisnike. Na području Općine, pri Osnovnoj školi Skrad ustrojena je jedinica predškolskog odgoja (Dječji vrtić) koju financira Općina.

Općina je vlasnik trgovačkog društva za istraživanje i razvoj u gospodarstvu. Koncem 2024. Općina ima udjele u trgovačkom društvu za komunalne djelatnosti (9,5 %), trgovačkom društvu za vodoopskrbu i odvodnju (9,5 %), trgovačkom društvu za proizvodnju i emitiranje radijskog i televizijskog programa (10,0 %) te osnivački ulog u centru za poljoprivredu i ruralni razvoj (3,8 %).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15, 102/19 i 105/25), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Radi ostvarenja postavljenih ciljeva i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način doneseni su Pravilnik o unutarnjem redu Općine, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga, Pravilnik o ocjenjivanju službenika i namještenika, Procedura obračuna i naplate prihoda, Procedura o blagajničkom poslovanju, Procedura o izdavanju i obračunu putnih naloga, Procedura korištenja službenog automobila te Procedura o korištenju sredstava reprezentacije. Općinski načelnik je u lipnju 2023. donio Mapu procesa, koja uključuje procese izrade i donošenja proračuna, knjigovodstva, usklađivanja analitičke evidencije i glavne knjige, isplaćivanja i kontrole donacija, pomoći, subvencija, obračuna refundacije bolovanja, vođenja projekata i stručnog vrednovanja opravdanosti i učinkovitosti te upravljanja imovinom.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom, odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Općinski načelnik je za 2024. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1b), uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine. Prema navedenoj Izjavi, utvrđene su slabosti i nepravilnosti u područjima: planiranja proračuna, izvršavanja proračuna, računovodstva, transparentnosti te upravljanja imovinom s rokom otklanjanja svih utvrđenih slabosti i nepravilnosti do konca lipnja 2025.

Također, u zakonski propisanom roku, Općini su trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu dostavila izvještaje o fiskalnoj odgovornosti i drugu dokumentaciju (upitnike o fiskalnoj odgovornosti, planove otklanjanja slabosti i nepravilnosti te izvješća o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine).

U srpnju 2022. donesen je Etički kodeks nositelja političkih dužnosti Općine, koji je objavljen na mrežnim stranicama Općine. Etički kodeks službenika i zaposlenika nije donesen. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti. Općina je dopisom u 2025. obavijestila Ministarstvo financija da u 2024. nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Općina je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanje podataka o svom poslovanju. Slijedom navedenog, objavljeni su, između ostalog, podaci o proračunu (uključujući upute za izradu prijedloga proračuna i proračunski vodič za građane), unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, etički kodeks nositelja političke dužnosti u Općini Skrad, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji te druge informacije kako bi bile dostupne javnosti. Općina provodi savjetovanje s javnošću prije donošenja općih akata u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Imenovan je službenik za informiranje i za zaštitu osobnih podataka.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, Odluka o izvršavanju Proračuna te izmjene i dopune Proračuna Općine doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

Proračunom iz prosinca 2023. prihodi su planirani u iznosu od 4.541.613,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 4.492.036,00 eura te je planirano pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 49.577,00 eura. Tijekom 2024. donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna (u srpnju i prosincu 2024.). Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna, prihodi su planirani u iznosu od 1.629.243,76 eura, što je 2.912.369,24 eura ili 64,1 % manje u odnosu na Proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 1.637.643,76 eura, što je 2.854.392,24 eura ili 63,5 % manje u odnosu na Proračun. Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 8.400,00 eura.

U odnosu na Proračun, značajnije su smanjeni prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 2.899.220,00 eura ili 85,5 %, najvećim dijelom zbog promjene investitora na projektu Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skrad – Zeleni Vir u iznosu od 1.460.000,00 eura. Općina je u svibnju 2024. potpisala Sporazum prema kojem su Hrvatske ceste određene kao nositelj navedenog projekta do visine iznosa od 1.365.000,00 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV). Nadalje, značajno su smanjeni prihodi od prodaje nefinancijske imovine (zemljišta) za 37.490,00 eura ili 61,1 % zbog smanjenog interesa za kupnju zemljišta.

Nadalje, unutar rashoda za nabavu nefinancijske imovine značajno su smanjeni rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine za 2.578.819,00 eura ili 79,1 % u odnosu na Proračun. U okviru navedenih rashoda, vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na projekt Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skrad – Zeleni Vir u iznosu od 1.460.000,00 eura, kašnjenja početka radova na izgradnji poslovne građevine Divjake – I. faza u iznosu od 650.000,00 eura te zbog trajanja postupka prijave projekta Vidikovac Perić (projekt je prijavljen u suradnji sa Županijom i Republikom Hrvatskom u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti).

Uz Proračun za 2024. donesene su projekcije za 2025. i 2026. Prema spomenutim projekcijama, za 2025. planirani su prihodi u iznosu od 1.940.236,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 1.921.659,00 eura te pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 18.577,00 eura. Za 2026. planirani su prihodi u iznosu od 1.236.588,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 1.222.659,00 eura te pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 13.929,00 eura.

Općina je uz Proračun donijela programe vezane za održavanje i gradnju komunalne infrastrukture te programe za financiranje javnih potreba u različitim područjima.

Proračunska zaliha za 2024. planirana je u iznosu od 2.203,00 eura te nije korištena.

Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Općine za 2024. nije sastavljen i podnesen na usvajanje Općinskom vijeću.

Prema odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju obvezu izrade provedbenih programa. U rujnu 2022. donesen je Plan razvoja Gorskog kotara (dalje u tekstu: Plan razvoja) za razdoblje 2022. – 2027., koji sadrži prioritete, posebne ciljeve, mjere i pokazatelje. Mjere za provođenje ciljeva nisu vrijednosno iskazane. Nositelji Plana razvoja su gradovi Čabar, Delnice i Vrbovsko te općine Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad. Planom razvoja utvrđena su četiri prioriteta: djeca i mladi, visoka kvaliteta života, konkurentno gospodarstvo i kvalitetni poslovi te visoki socijalni standardi i dostojanstveno starenje, za koje su utvrđeni posebni ciljevi i mjere za provođenje ciljeva koje nisu vrijednosno iskazane. Posebni ciljevi za područje Djeca i mladi su obrazovni sustav prilagođen društvenom i gospodarskom razvoju Gorskog kotara te podrška mladim obiteljima, za područje Visoka kvaliteta života su energetska, digitalna i komunalna infrastruktura u službi zelene tranzicije, visoka kvaliteta života i poslovanja, mobilnost i prometna tranzicija temeljena na zelenim i digitalnim smjernicama te razvijeno civilno društvo i društvena infrastruktura, za Konkurentno gospodarstvo i kvalitetni poslovi su stvaranje kvalitetnih i visoko dohodovnih radnih mjesta, konkurentno, inovativno i visoko dohodovno orijentirano gospodarstvo te održivi turizam visoke dodane vrijednosti, a za visoki socijalni standard i dostojanstveno starenje su dostupne i kvalitetne zdravstvene usluge te visok socijalni standard.

Općinski načelnik je u prosincu 2021. donio Provedbeni program Općine za mandatno razdoblje 2021. – 2025., koji sadrži razvojne mjere u okviru kojih su definirane aktivnosti kroz koje će Općina pratiti uspješnost strateškog planiranja te devet projekata za provedbu posebnih ciljeva utvrđenih spomenutim planom ukupne procijenjene vrijednosti od 12.221.000,00 eura. Planirana su tri projekta za razvoj gospodarstva (nabava ratraka za snijeg u iznosu od 600.000,00 eura, izgradnja vidikovca Perić u iznosu od 500.000,00 eura te izrada i izmjena informativnih tabli i putokaza na području Općine u iznosu od 70.000,00 eura), jedan projekt za poboljšanje socijalne skrbi i primarne zdravstvene zaštite (provodi se projekt Zaželi kvalitetniji život u iznosu od 4.111.000,00 eura) te pet projekata za razvoj komunalnog gospodarstva (Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skrad – Zeleni Vir u iznosu od 5.000.000,00 eura, Energetska učinkovitost sustava javne rasvjete u iznosu od 700.000,00 eura, Uređenje gornjeg parkirališta i parka u iznosu od 600.000,00 eura, Sanacija i rekonstrukcija postojećeg ogradnog zida na Novom groblju u Skradu u iznosu od 360.000,00 eura te Proširenje javne rasvjete u naseljima Podstena, Veliko selce i Hlevce u iznosu od 280.000,00 eura).

U siječnju 2025. sastavljeno je Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine za 2024., koje je u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2025.) dostavljeno regionalnom koordinatorskom tijelu.

Općina je u okviru Provedbenog projekta definirala devet razvojnih projekata od kojih su kod jednog u tijeku pripreme radnje (Projekt izgradnje vidikovca na Periću prijavljen je na Javni poziv za financiranje u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti), jedan projekt je u tijeku (Zaželi kvalitetniji život u iznosu od 70.223,96 eura), dva su djelomično provedena te je provedba u tijeku (Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skrad – Zeleni Vir, koji je Općina financirala prijašnjih godina u iznosu od 236.933,48 eura, a nastavak projekta su preuzele Hrvatske ceste te proširenje javne rasvjete u naseljima Podstena, Veliko Selce i Hlevci u iznosu od 8.786,76 eura), dva su djelomično provedena (uređenje gornjeg parkirališta i parka za koji je utrošeno 266.788,72 eura te izrada i izmjena informativnih tabli u iznosu od 7.917,50 eura) te su tri projekta provedena (energetska učinkovitost sustava javne rasvjete u iznosu od 134.813,88 eura, nabava ratraka za snijeg u iznosu od 86.875,00 eura te sanacija i rekonstrukcija postojećeg ogradnog zida na novom groblju u Skradu u iznosu od 53.762,59 eura).

Financijski izvještaji

Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Na temelju zahtjeva Općine i odobrenja Ministarstva financija, a u skladu s odredbama članka 24. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22 i 52/25), odobreno je produženje roka za dostavu financijskih izvještaja do 24. veljače 2025. Općina je u navedenom roku predala financijske izvještaje putem informacijskog sustava Ministarstva financija, aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika te ih objavila na svojim mrežnim stranicama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.209.013,79 eura, što je 301.658,69 eura ili 20,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Značajnije su smanjeni prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 270.807,13 eura ili 99,5 %, najvećim dijelom jer je u 2023. prodana nekretnina (hotel Zeleni vir) u iznosu od 201.000,00 eura. Nadalje, značajnije su povećani prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim naknada za 63.554,13 eura ili 49,5 % zbog većeg ostvarenja prihoda od šumskog doprinosa.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	457.659,33	485.314,73	106,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	471.143,17	464.503,17	98,6
3.	Prihodi od imovine	46.686,78	59.279,57	127,0
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	128.288,82	191.842,95	149,5
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	0,00	6.800,00	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	272.080,50	1.273,37	0,5
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	134.813,88	0,00	-
	Ukupni prihodi i primici	1.510.672,48	1.209.013,79	80,0

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 485.314,73 eura ili 40,1 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 464.503,17 eura ili 38,4 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 191.842,95 eura ili 15,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na pomoći, koncesije, spomeničku rentu, turističku pristojbu, komunalnu naknadu i doprinos, vodni i šumski doprinos, naknadu za pravo puta, donacije, naknadu štete s osnova osiguranja, naknadu za groblje, naknadu za korištenje prostora elektrane, uplate roditelja za potrebe dječjeg vrtića te prihode od prodaje nefinancijske imovine (zemljišta i stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo). Ostvareni su u iznosu od 678.481,02 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima iznosi 56,1 %.

Prihodi od poreza u iznosu od 485.314,73 eura odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 403.173,58 eura, porez na kuće za odmor u iznosu od 40.648,23 eura, porez na promet nekretnina u iznosu od 34.729,81 euro te porez na potrošnju u iznosu od 6.763,11 eura. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe poreza na kuće za odmor, poreza na promet nekretnina te poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava, a poreza na korištenje javnih površina obavlja Općina.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 464.503,17 eura odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 303.557,65 eura, tekuće pomoći u iznosu od 151.585,80 eura te pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije u iznosu od 9.359,72 eura.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći od: Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za sufinanciranje projekta Sanacija igrališta i okoliša kod Osnovne škole Skrad u iznosu od 84.813,75 eura; Županije za sufinanciranje izgradnje potpornog zida i projekta uređenja groblja u Divjakama u iznosu od 71.739,24 eura; Fonda za zaštitu okoliša za sufinanciranje sanacije divljih odlagališta u iznosu od 32.639,66 eura; Ministarstva demografije i useljništva za izgradnju dječjeg igrališta kod osnovne škole u iznosu od 29.880,00 eura te od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za rekonstrukciju nerazvrstane ceste Gornja Dobra – Brezje – Pečišće u iznosu od 26.485,00 eura. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna za fiskalno izravnavanje u iznosu od 40.896,82 eura na temelju Odluke o udjelu sredstava fiskalnog izravnanja za pojedinu općinu, grad i županije u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnanja za 2024. (Narodne novine 158/23), od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za tri djelatnice na javnim radovima u iznosu od 24.449,72 eura, Ministarstva demografije i useljništva za provedbu pilot projekta za provedbu edukativnih, kulturnih i sportskih aktivnosti za djecu predškolske dobi i djecu od I. do IV. razreda osnovne škole u iznosu od 22.000,00 eura, Ministarstva znanosti i obrazovanja za fiskalnu održivost dječjih vrtića u iznosu od 21.087,00 eura te od Hrvatskih cesta za sufinanciranje zimske službe na nerazvrstanim cestama u iznosu od 16.483,27 eura. Općina je davateljima sredstava dostavljala završna izvješća o utrošku sredstava.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 59.279,57 eura, a vrijednosno značajniji odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 31.147,61 euro te naknada za korištenje nefinancijske imovine u iznosu od 28.036,40 eura (vrijednosno značajniji odnose se na naknadu za korištenje prostora elektrane u iznosu od 14.494,26 eura te naknadu za pravo puta u iznosu od 11.198,49 eura).

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine odnose se na prihode od zakupa poslovnih prostora i zemljišta u iznosu od 12.824,44 eura, stambenih objekata u iznosu od 3.863,12 eura te druge prihode od iznajmljivanja imovine (prihodi od zakupnine za nekretninu bivše vojne bolnice u vlasništvu Općine) u iznosu od 14.460,05 eura. Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su na temelju Odluke o uvjetima i postupku natječaja za davanje u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Općine. Tijekom 2024. na temelju javnih natječaja dane su u zakup nekretnine (zemljište i objekti bivšeg odjela vojne bolnice) i jedan poslovni prostor. Prema evidenciji ugovora o zakupu, Općina ima u vlasništvu 18 poslovnih prostora, od kojih je 14 u zakupu (za četiri prazna poslovna prostora nije bilo zainteresiranih zakupnika). Općina ima u vlasništvu pet stanova i svi stanovi su u najmu na temelju ugovora iz prijašnjih godina.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 191.842,95 eura odnose se na prihode od doprinosa za šume u iznosu od 116.069,65 eura, komunalne naknade u iznosu od 47.635,59 eura, komunalnog doprinosa u iznosu od 11.731,41 euro, turističke pristojbe u iznosu od 1.022,57 eura te druge nespomenute prihode u iznosu od 15.383,73 eura. Vrijednosno značajniji drugi nespomenuti prihodi odnose se na prihode od naknade za korištenje grobnog mjesta u iznosu od 5.909,66 eura, prihode od uplata roditelja za potrebe dječjeg vrtića u iznosu od 3.579,05 eura te prihode od povremenog korištenja Doma kulture u Skradu u iznosu od 5.150,93 eura. Prema Odluci o mjerilima za naplatu usluga Ustrojbene jedinice predškolskog odgoja i obrazovanja pri Osnovnoj školi Skrad iz ožujka 2014., roditelji (skrbnici) – korisnici usluge s prebivalištem na području Općine sudjeluju u cijeni usluge u iznosu od 13,27 eura mjesečno, a korisnici koji nemaju prebivalište na području Općine u iznosu od 92,91 euro. Navedena sredstva se uplaćuju na žiroračun Općine.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 6.800,00 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od donacije za uređenje dječjeg igrališta kod osnovne škole u iznosu od 6.500,00 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.273,37 eura odnose se na prihode od prodaje dvije zemljišne čestice u iznosu od 901,00 euro te prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo prodanih na obročnu otplatu u iznosu od 372,37 eura. U 2024. Općina je na temelju zaključenih ugovora prodala dvije zemljišne čestice u ukupnoj vrijednosti od 5.906,00 eura na temelju javnog natječaja te su s kupcima zaključeni kupoprodajni ugovori. Ugovori o kupnji zemljišta zaključeni su u kolovozu 2024., od čega jedan ugovor u iznosu od 5.005,50 eura za proširenje okućnice, a drugi ugovor u iznosu od 901,00 euro za formiranje okućnice. Procjembene elaborate izradio je stalni sudski vještak građevinske struke, a Općina je pribavila mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva Županije na navedene elaborate. Koncem 2024. potraživanja za prodano zemljište iznose 5.005,50 eura, a naplaćena su u veljači 2025.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.496.832,44 eura, što je 142.102,02 eura ili 10,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnije su povećani materijalni rashodi za 71.661,95 eura ili 24,4 % zbog većih rashoda za sanaciju divljih deponija, rashodi za zaposlene za 62.414,17 eura ili 32,3 % zbog povećanja osnovice za plaće, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 16.126,44 eura ili 26,9 % zbog više ugovorenog financiranja prema Sporazumu o razgraničavanju zajedničkih izdataka poslovanja za dječji vrtić za 2024. te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova za 2.158,98 eura ili 43,7 % jer je u 2024. započela otplata kredita za rekonstrukciju javne rasvjete. U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su smanjeni financijski rashodi za 30.006,70 eura ili 89,0 % jer su u prethodnoj godini evidentirani i iskazani rashodi za pravo građenja u iznosu od 29.427,35 eura (od čega se 18.362,50 eura odnosi na kamate, a 11.064,85 eura na glavnice) prema izvansudskoj nagodbi iz veljače 2023. zaključenoj s Republikom Hrvatskom zastupanom po Županijskom državnom odvjetništvu u Rijeci. Općina do 2023. nije redovno plaćala obveze prema Ugovoru o osnivanju prava građenja iz studenoga 2006. za pravo građenja na nekretninama (zemljište i objekti) na kojima se nalazi dio bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice Zagreb u Skradu te je zaključena izvansudska nagodba.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	193.220,50	255.634,67	132,3
2.	Materijalni rashodi	294.228,22	365.890,17	124,4
3.	Financijski rashodi	33.699,48	3.692,78	11,0
4.	Subvencije	12.680,58	13.833,36	109,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	60.059,64	76.186,08	126,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	40.633,61	31.109,13	76,6
7.	Ostali rashodi	109.445,80	109.583,94	100,1
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	605.826,09	633.806,83	104,6
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.936,50	7.095,48	143,7
Ukupni rashodi i izdaci		1.354.730,42	1.496.832,44	110,5
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		1.510.672,48	1.209.013,79	80,0
Višak prihoda i primitaka		155.942,06	0,00	-
Manjak prihoda i primitaka		0,00	287.818,65	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 633.806,83 eura ili 42,3 %, materijalni rashodi u iznosu od 365.890,17 eura ili 24,4 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 255.634,67 eura ili 17,1 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 255.634,67 eura odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 203.191,19 eura, doprinose na plaće u iznosu od 33.924,70 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 18.518,78 eura. U okviru rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za zaposlene u Jedinostvenom upravnom odjelu u iznosu od 175.015,81 euro, za devet djelatnica na projektu Zaželi kvalitetniji život u iznosu od 50.328,08 eura te za tri djelatnice na javnim radovima (od kojih su koncem godine bile zaposlene dvije) u iznosu od 11.772,00 eura na temelju ugovora s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje za obavljanje poslova u javnom radu (revitalizacija starih sela i održavanje putova i staza). Prema zaključenim ugovorima, djelatnicama zaposlenima na projektu Zaželi kvalitetniji život i javnim radovima pripada plaća u visini minimalne brutoplaće u skladu s uredbama o visini minimalne plaće koje donosi Vlade Republike Hrvatske za pojedinu godinu. Općina vodi evidenciju o korištenju radnog vremena. Vrijednosno značajniji drugi rashodi za zaposlene odnose se na naknade za topli obrok u iznosu od 6.392,00 eura (za zaposlenike Jedinostvenog upravnog odjela na temelju Odluke o naknadi za podmirivanje troškova prehrane u iznosu od 4,00 eura po danu koje je zaposlenik proveo na radu te u jednakom iznosu općinskom načelniku prema Odluci o materijalnim pravima općinskog načelnika iz srpnja 2024.), nagrade za radne rezultate u iznosu od 6.000,00 eura (prema odlukama o isplati nagrade službenicima i namještenicima Jedinostvenog upravnog odjela iz srpnja 2024. u pojedinačnom iznosu od 300,00 eura i prosinca 2024. u pojedinačnom iznosu od 700,00 eura), uskrnicu u iznosu od 2.400,00 (isplaćene u pojedinačnom iznosu od 400,00 eura za zaposlenike Jedinostvenog upravnog odjela prema Odluci iz ožujka 2024.), regres u iznosu od 1.800,00 eura (u pojedinačnom iznosu od 300,00 eura za zaposlenike Jedinostvenog upravnog odjela prema Odluci iz srpnja 2024.) te dar u naravi u iznosu od 1.443,18 eura za zaposlenike Jedinostvenog upravnog odjela, na projektu Zaželi kvalitetniji život i javnim radovima.

Plaće i naknade obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i unutarnjim aktima Općine.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 365.890,17 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 272.701,19 eura (od čega su vrijednosno značajnije usluge prema Programu održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 96.624,11 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 68.851,21 euro te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 56.682,94), rashode za materijal i energiju u iznosu od 63.323,49 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za energiju u iznosu od 29.266,38 eura te za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu od 12.082,17 eura), drugi nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 21.331,59 eura (vrijednosno značajniji su troškovi reprezentacije u iznosu od 6.497,44 eura te naknada za rad predstavničkih tijela u iznosu od 4.118,47 eura) i naknade troškova zaposlenima u iznosu od 8.533,90 eura (vrijednosno značajne su naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 3.296,19 eura te korištenje privatnog vozila u službene svrhe za zaposlenice projekta Zaželi kvalitetniji život u iznosu od 2.835,00 eura).

Intelektualne i osobne usluge odnose se u vrijednosno značajnijim iznosima na naknade za autorske honorare za geodetske elaborate u iznosu od 10.375,00 eura, za glazbeni nastup povodom održavanja automobilske utrke u iznosu od 7.163,07 eura te proslave Dana Općine u iznosu od 3.548,34 eura, obavljene poslove asistenta u nastavi u Dječjem vrtiću pri Osnovnoj školi Skrad u iznosu od 6.447,89 eura, usluge studentskog servisa za rad studenata na čišćenju i održavanju javnih površina u iznosu od 6.366,11 eura, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu od 4.750,00 eura, glazbene nastupe na manifestaciji Općine u iznosu od 4.000,00 eura, usluge savjetovanja i tehničke pomoći u provedbi projekata u iznosu od 3.200,00 eura te usluge pripreme i provedbe postupaka javne nabave u iznosu od 2.948,00 eura (Općina nema osobu s certifikatom za provođenje postupaka javne nabave).

Unutar rashoda za materijal i energiju ostvareni su rashodi za higijenske potrepštine i sredstva za čišćenje u iznosu od 6.152,66 eura koja se jednom mjesečno dostavljaju korisnicima projekta Zaželi kvalitetniji život. Za nabavu navedenog materijala proveden je postupak jednostavne nabave. Zaposlenice na navedenom projektu dostavljaju pakete s higijenskim potrepštinama i sredstvima za čišćenje korisnicima koji potpisuju primitak na obrascu – Individualna potvrda pripadnika ciljne skupine (krajnjeg korisnika). Pet zaposlenica na navedenom projektu koristi privatno vozilo u službene svrhe te je ustrojena evidencija korištenja koja sadrži datum, registraciju, početno i završno stanje brojila, ukupne sate, relaciju, ukupno prijeđenu kilometražu i svrhu.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, Program održavanja komunalne infrastrukture za 2024. ostvaren je u iznosu od 129.156,98 eura, što je 153.758,02 eura ili 54,3 % manje od plana. Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture planirani navedenim Programom ostvareni su za održavanje javne rasvjete u iznosu od 63.011,70 eura, cesta u iznosu od 53.943,42 eura, zelenih površina u iznosu od 11.904,35 eura te drugo u iznosu od 297,51 euro. Do konca lipnja 2025. nije sastavljeno izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture.

Financijski rashodi u iznosu od 3.692,78 eura odnose se na druge financijske rashode u iznosu od 3.557,62 te kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 135,16 eura. Vrijednosno značajniji drugi financijski rashodi odnose se na naknadu za pravo građenja u iznosu od 1.692,08 eura.

Općina je u studenome 2006. s Vladom Republike Hrvatske zaključila ugovor o osnivanju prava građenja na dijelu zemljišta i objekata bivšeg odjela vojne bolnice u Skradu s pripadajućim sportskim terenima na 20 godina radi razvitka zdravstvenog i rekreativnog turizma. Ugovorena naknada je iznosila 31.539,72 eura u jednakim godišnjim obrocima po 1.576,99 eura.

Subvencije u iznosu od 13.833,36 eura odnose se na sredstva dana trgovačkom društvu u javnom sektoru za linijski cestovni prijevoz putnika na relaciji Skrad – Delnice – Skrad.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 76.186,08 eura, a vrijednosno značajnije odnose se na prijenos sredstava Osnovnoj školi Skrad za redovno poslovanje Dječjeg vrtića u iznosu od 75.882,72 eura.

Na području Općine, pri Osnovnoj školi Skrad ustrojena je jedinica predškolskog odgoja (Dječji vrtić) koju financira Općina. U Dječjem vrtiću djeluje jedna odgojna skupina (mješovita odgojno-obrazovna skupina u redovitom programu djece u dobi od tri godine do polaska u školu). Za djecu do tri godine Općina sufinancira boravak u jaslicama izvan područja Općine. U 2024. godini Općina je sufinancirala boravak u jaslicama za troje djece u iznosu od 2.488,50 eura (rashodi su evidentirani u okviru računa naknade građanima i kućanstvima). Općina je u studenome 2022. s Osnovnom školom Skrad zaključila Ugovor o organizaciji i financiranju djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja u prostorijama Osnovne škole, prema kojem Osnovna škola u svojim prostorijama organizira rad jedne mješovite skupine predškolskog odgoja u cjelodnevnom programu u skladu s pedagoškim standardima. Prema navedenom Ugovoru Općina se obvezala osigurati sredstva za plaće djelatnika s materijalnim pravima, energiju (struju, plin, lož ulje), komunalne i bankarske usluge s učešćem od 12,5 % i zdravstvene usluge (sanitarne preglede djelatnika Dječjeg vrtića) te obavljati nabavu i financirati troškove nabave uredskog materijala, pedagoške dokumentacije, radnog i didaktičkog materijala za izvođenje programa, sredstava i materijala za čišćenje i održavanje, higijenskog materijala i materijala za popravke, namirnica za pripremu obroka, sredstava za dezinfekciju i održavanje i pranje posuđa u kuhinji te službene radne odjeće. Općina je s Osnovnom školom zaključila Sporazum o razgraničavanju zajedničkih troškova poslovanja za 2024., prema kojem je Općina obvezna doznačiti Osnovnoj školi 75.882,76 eura u visini jedne dvanaestine mjesečno odnosno 6.323,56 eura do petog u mjesecu za plaće djelatnika s materijalnim pravima, energiju (struju, plin, lož ulje), komunalne, bankarske te zdravstvene usluge. Osnovna škola je dostavila Općini Izvještaj o utrošku navedenih sredstava za 2024. Osim navedenog, Općina je samostalno nabavila namirnice i materijal (uredski, didaktički, higijenski te drugi materijal) u iznosu od 10.325,06 eura, koji je evidentiran u okviru računa materijalnih rashoda.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 31.109,13 eura. Vrijednosno značajnije odnose se na sufinanciranje troškova prijevoza učenika u iznosu od 6.590,00 eura, studentske i učeničke stipendije u iznosu od 5.560,00 eura, financijsku pomoć mladim obiteljima za kupnju prve nekretnine na području Općine u iznosu od 5.490,84 eura, nabavu radnih bilježnica i likovnih mapa u iznosu od 4.543,86 eura, naknade za novorođenu djecu u iznosu od 4.293,60 eura te za program palijativne skrbi u iznosu od 1.088,33 eura. Naknade su isplaćivane na temelju Odluke o financiranju socijalnog programa, Odluke o uvjetima i kriterijima za dodjelu učeničkih i studentskih stipendija te donesenih rješenja i ugovora.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 109.583,94 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na tekuće donacije u iznosu od 95.449,62 eura, kapitalne donacije u iznosu od 11.300,00 eura i kapitalne pomoći kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 1.507,09 eura. U okviru rashoda za tekuće donacije vrijednosno značajnije odnose se na financiranje javnih potreba u sportu u iznosu od 23.878,00 eura (od čega se vrijednosno značajnije odnose na skijaški klub Polet u iznosu od 9.100,00 eura, nogometni klub Polet u iznosu od 7.900,00 eura te kuglački klub Skrad u iznosu od 4.000,00 eura), kulturi u iznosu od 6.419,53 eura (od čega se vrijednosno značajnija odnosi na Društvu Naša djeca u iznosu od 3.592,30 eura), dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 15.299,00 eura, lokalnoj razvojnoj agenciji u iznosu od 14.000,00 eura te Župi svetog Izidora u iznosu od 5.922,00 eura. Nadalje, na temelju ugovora o sufinanciranju trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u suvlasništvu Općine dana je donacija u iznosu od 10.272,64 eura. Javne potrebe ostvaruju se kroz programe javnih potreba u sportu i kulturi. Općina je u prosincu 2022. donijela Pravilnik o financiranju javnih potreba Općine te Odluku o dodjeli sredstava za financiranje javnih potreba programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, kojom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava iz proračuna. Provedeni su javni natječaji i s korisnicima su zaključeni ugovori. Korisnici su dostavili izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava. Kapitalne donacije ostvarene u iznosu od 11.300,00 eura odnose se na kapitalne donacije Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Skrad za nabavu kombi vozila. Rashodi za kapitalne pomoći u iznosu od 1.507,09 eura odnose se na kapitalne pomoći za sufinanciranje izgradnje kanalizacijskog kolektora Skrad-Donja Dobra na temelju Ugovora o zajedničkom financiranju radova na razvoju sustava javne odvodnje na području Općine s trgovačkim društvom za vodoopskrbu i druge komunalne djelatnosti.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 633.806,83 eura odnose se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 610.963,70 eura, dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu od 13.859,64 eura te nabavu zemljišta u iznosu od 8.983,49 eura. U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine vrijednosno značajnija su ulaganja u poslovne objekte (izgradnju poslovne građevine odnosno poduzetničkog centra u iznosu od 166.840,49 eura te ulaganje u objekt za prodaju karata i suvenira u iznosu od 43.256,25 eura), ulaganja u druge građevinske objekte (izgradnju dječjeg igrališta u iznosu od 65.707,00 eura, sportskog igrališta u iznosu od 48.133,75 eura, potpornog zida na gornjem groblju u Divjakama u iznosu od 40.478,48 eura, potpornog zida u Selskoj ulici u iznosu od 40.447,54 eura, izgradnju vodovodnog cjevovoda Trški Lazi – Belski ravan I. faza u iznosu od 27.112,50 eura, uređenje groblja u iznosu od 21.665,62 eura (površine do grobnih mjesta Divjake u iznosu od 7.890,62 eura, izgradnju prilazne staze na groblju u Skradu u iznosu od 7.140,62 eura te rekonstrukciju mrtvačnice na groblju u Skradu u iznosu od 6.634,38 eura), ulaganje u javnu rasvjetu u Hlevcima u iznosu od 3.643,75 eura, ulaganja u ceste (rekonstrukcija nerazvrstane ceste Gornja Dobra – Brezje – Pečišće (III. faza) u iznosu od 52.982,50 eura te ceste Veliko Selce – Skradska Draga – Perić u iznosu od 28.500,00 eura) te nabavu uređaja i opreme za kuhinju Dječjeg vrtića u iznosu od 29.842,47 eura i stroja za izradu umjetnog snijega u iznosu od 25.300,00 eura.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, rashodi za građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture planirani Programom građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2024. ostvareni su u iznosu od 433.234,63 eura, što je 47.654,37 eura ili 9,9 % manje od plana. Općina je ustrojila evidenciju komunalne infrastrukture.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni u iznosu od 7.095,48 eura odnose se na otplatu glavnice primljenog kredita u 2023. kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak za rekonstrukciju javne rasvjete.

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2024. iznosi 287.818,65 eura. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosio je 8.400,13 eura (višak prihoda i primitaka iz 2023. u iznosu od 155.942,06 eura, preneseni manjak prihoda i primitaka iz prijašnjih godina u iznosu od 147.497,57 eura, korekcija smanjenjem viška prihoda i primitaka za 44,36 eura). Manjak prihoda i primitaka koncem 2024. za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 279.418,52 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 4.773.111,33 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.417.277,14	3.900.792,33	114,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	115.758,97	127.087,60	109,8
1.2.	Građevinski objekti	2.658.851,33	3.127.814,85	117,6
1.3.	Postrojenja i oprema	124.111,60	153.760,03	123,9
1.4.	Prijevozna sredstva	418,02	13.131,87	3 141,4
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	443.243,53	414.749,19	93,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	74.893,69	64.248,79	85,8
2.	Financijska imovina	877.355,69	872.319,00	99,4
2.1.	Novčana sredstva	267.163,32	205.166,91	76,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	10.218,62	8.678,18	84,9
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	12.343,21	17.503,26	141,8
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	406.361,40	406.361,40	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	170.338,03	219.058,21	128,6
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	10.914,01	15.546,64	142,4
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	17,10	4,40	25,7
	Ukupno imovina	4.294.632,83	4.773.111,33	111,1
3.	Obveze	403.768,43	620.986,41	153,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	205.160,74	222.840,63	108,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	63.793,81	270.427,38	423,9
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	134.813,88	127.718,40	94,7
4.	Vlastiti izvori	3.890.864,40	4.152.124,92	106,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	4.294.632,83	4.773.111,33	111,1

Koncem 2024. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 3.900.792,33 eura i u odnosu na stanje iskazano početkom godine veća je za 483.515,19 eura ili 14,1 %. U odnosu na stanje početkom godine, vrijednosno značajnije je povećana vrijednost građevinskih objekata za 468.963,52 eura ili 17,6 % zbog ulaganja u građevinske objekte.

Vrijednost zemljišta veća je koncem 2024. u odnosu na početak godine za 11.328,63 eura ili 9,8 %. Povećanje vrijednosti zemljišta odnosi se na nabavu zemljišta na temelju dva ugovora o kupnji zemljišta u iznosu od 8.983,49 eura te evidentiranja zemljišta koja su prijašnjih godina pogrešno evidentirana na računu ostale nefinancijske dugotrajne imovine u pripremi u iznosu od 2.345,14 eura (u 2024. je napravljen ispravak knjiženja, što je navedeno u Bilješkama uz financijske izvještaje). U 2024. Općina je prodala zemljišta na temelju dva kupoprodajna ugovora u ukupnoj vrijednosti od 5.906,00 eura koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 3.127.814,85 eura odnosi se na vrijednost zgrada (uredski objekti, kulturni objekti, sportske dvorane te poslovni prostori) nabavne vrijednosti od 2.518.076,04 eura, ostale građevinske objekte nabavne vrijednosti od 1.466.665,18 eura (građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju, javnu rasvjetu, dječja igrališta i ostalo) te ceste nabavne vrijednosti od 668.089,98 eura. Ispravak vrijednosti građevinskih objekata iznosi 1.525.016,35 eura.

Vrijednost postrojenja i opreme iznosi 153.760,03 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na ratrak za snijeg, opremu i uređaje za kuhinju Dječjeg vrtića.

U okviru druge nefinancijske imovine iskazana je vrijednost knjiga u iznosu od 58.701,46 eura (knjige su nabavljene prijašnjih godina, a u 2024. u vrijednosti od 194,98 eura) i odnose se na knjige koje su namijenjene knjižničnoj djelatnosti, a smještene su u prostoru Doma kulture u vlasništvu Općine.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iznosi 414.749,19 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 389.192,97 eura. Vrijednosno značajniji građevinski objekti odnose se na izgradnju poslovne građevine odnosno poduzetničkog centra u iznosu od 173.840,49 eura, izgradnju vatrogasne garaže u iznosu od 116.055,22 eura, izgradnju sportskog igrališta kod osnovne škole u iznosu od 48.113,75 eura, projekt Rekonstrukcije nerazvrstane ceste Veliko Selce – Skradnska Draga – Perić u iznosu od 29.250,00 eura, prilaznu stazu – groblje Skrad u iznosu od 7.140,62 eura te ulaganja u objekt mrtvačnice u iznosu od 6.634,38 eura.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici odnose se na vlasništvo u temeljnom kapitalu lokalne razvojne agencije za istraživanje i razvoj u gospodarstvu i putnička agencija u iznosu od 752,67 eura. Također, Općina ima udjele u trgovačkom društvu za vodoopskrbu i odvodnju u vrijednosti od 377.882,94 eura (9,5 %), trgovačkom društvu za komunalnu djelatnost u vrijednosti od 26.000,40 eura (9,5 %), trgovačkom društvu za proizvodnju i emitiranje radijskog i televizijskog programa u vrijednosti od 1.061,78 eura (10,0 %) te osnivački ulog u centru za poljoprivredu i ruralni razvoj u vrijednosti od 663,61 euro (3,8 %).

Ukupna potraživanja koncem 2024. iznose 260.221,86 eura, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 4.964,35 eura te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 255.257,51 euro.

Potraživanja nakon ispravka vrijednosti iznose 255.257,51 euro i odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 219.058,21 euro, dane zajmove u iznosu od 17.503,26 eura (u cijelosti se odnose na potraživanja za stipendije), od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.546,64 eura, druga potraživanja u iznosu od 2.091,12 eura (vrijednosno značajnija se odnose na refundacije bolovanja u iznosu od 1.173,62 eura), za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 952,65 eura te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 105,63 eura.

Koncem 2024. ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti iznose 260.221,86 eura, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 224.022,56 eura (od čega su vrijednosno značajnija potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos u iznosu od 99.638,01 euro te potraživanja za projekt Zaželi kvalitetniji život u iznosu od 36.111,42 eura), dane zajmove u iznosu od 17.503,26 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.546,64 eura, druga potraživanja u iznosu od 2.091,12 eura, za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 952,65 eura te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 105,63 eura. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., dospjela su potraživanja u iznosu od 195.862,70 eura (za prihode poslovanja u iznosu od 177.567,01 euro, dane zajmove u iznosu od 12.703,26 eura, prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 5.592,43 eura), a nedospjela u iznosu od 61.209,76 eura. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2025.) naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 45.931,41 euro.

Koncem 2024. obveze su iskazane u iznosu od 620.986,41 euro i u odnosu na početak godine veće su za 217.217,98 eura ili 53,8 %, najvećim dijelom zbog povećanja obveza za nabavu dugotrajne imovine. Ukupne obveze odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 270.427,38 eura, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 222.840,63 eura te obveze za kredite i zajmove u iznosu od 127.718,40 eura. Koncem 2024. dospjele obveze iznosile su 194.486,96 eura, a vrijednosno značajnije odnose se na obveze za kapitalne pomoći u iznosu od 53.019,96 eura (prema ugovoru o zajedničkom sufinanciranju radova na razvoju sustava javne odvodnje i zahtjevima za doznaku sredstava s trgovačkim društvom za vodoopskrbu i odvodnju u suvlasništvu Općine), komunalne usluge u iznosu od 42.649,78 eura (odvoz otpada, sanacija divljih deponija, održavanje cesta i zimsko održavanje cesta) te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 41.099,39 eura. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2025.) podmirene su obveze u iznosu od 134.735,58 eura. Obveze za kredite i zajmove u iznosu od 127.718,40 eura odnose se na obveze prema Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak za kredit primljen u 2023. za rekonstrukciju javne rasvjete. Općina je u srpnju 2023. na temelju odluke Općinskog vijeća i Vlade Republike Hrvatske s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak zaključila ugovor u iznosu od 141.973,59 eura za rekonstrukciju javne rasvjete. Ugovorena je otplata kredita u 114 jednakih uzastopnih mjesečnih rata, od kojih je prva dospjela na naplatu 31. srpnja 2024. Ugovorena je redovna kamatna stopa od 0,10 % godišnje.

Projekti financirani u 2024.

Tijekom 2024. Općina je provodila jedan projekt sufinanciran iz sredstava Europske unije – Zaželi kvalitetniji život. Ukupna vrijednost navedenog projekta je 459.000,00 eura i financiran je iz Europskog socijalnog fonda. Općina je u travnju 2024. s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje zaključila Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt Zaželi kvalitetniji život. Cilj projekta je pružanje usluge potpore i podrške u svakodnevnom životu osobama starijim od 65 godina i osobama s invaliditetom, povećanje socijalne uključenosti, prevencija institucionalizacije te povećanje kvalitete života.

Glavna aktivnost projekta je pružanje usluge potpore i podrške starijim osobama i osobama s invaliditetom uz nabavu i podjelu paketa potrepština na području Općine.

U svibnju 2024. Općina je provela natječaj za zapošljavanje djelatnika za pružanje podrške i potpore starijim osobama i osobama s invaliditetom. Zaposleno je devet djelatnica koje se brinu o 66 korisnika, od kojih je 65 osoba starijih od 65 godina te jedna odrasla osoba s invaliditetom. S djelatnicama su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme do travnja 2027. Prema ugovorima, djelatnicama pripada plaća u visini minimalne plaće prema Uredbi o visini minimalne plaće za 2024. godinu (Narodne novine 125/23) u brutoiznosu od 840,00 eura. Djelatnice ostvaruju naknadu za prijevoz te dar u naravi u iznosu od 70,00 eura. Do konca 2024. ukupni prihodi za navedeni projekt ostvareni su u iznosu od 11.011,43 eura, a ukupni rashodi u iznosu od 70.223,96 eura, od čega za plaće u iznosu od 59.749,83 eura te za materijalne rashode u iznosu od 10.474,13 eura. Općina je tijekom 2024. podnijela dva zahtjeva za nadoknadu sredstava, i to: u listopadu 2024. u iznosu od 11.011,43 eura i u prosincu 2024. u iznosu od 36.111,42 eura. Sredstva u iznosu od 11.011,43 eura su doznačena (od čega sredstva iz Europske unije u iznosu od 9.359,72 eura i nacionalni dio u iznosu od 1.651,71 euro), a ostatak u iznosu od 36.111,42 eura iskazan je u potraživanjima koncem 2024.

Javna nabava

Općina je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave.

Plan nabave za 2024., izmjene i dopune Plana nabave za 2024. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine. Također, na mrežnim stranicama Općine objavljen je Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave te popis gospodarskog subjekta s kojim je Općina u sukobu interesa.

Općina je u siječnju 2024. donijela Plan nabave za 2024., kojim je planirano 38 postupaka nabave u vrijednosti od 2.186.850,00 eura (od čega se na javnu nabavu odnosi 1.762.100,00 eura, a na jednostavnu nabavu 424.750,00 eura). Tijekom 2024. doneseno je sedam izmjena i dopuna Plana nabave za 2024. Posljednjim izmjenama i dopunama iz listopada 2024. planirana su 54 postupka nabave u iznosu od 1.545.007,00 eura bez PDV-a, od čega se na postupke javne nabave odnosi 883.027,00 eura, a na postupke jednostavne nabave 661.980,00 eura.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi, ukupna vrijednost nabave iznosila je 1.368.251,39 eura, od čega se na postupke javne nabave odnosi 776.346,72 eura bez PDV-a te na postupke jednostavne nabave 591.904,67 eura bez PDV-a (radovi u vrijednosti od 272.631,37 eura, robe u vrijednosti od 152.502,63 eura te usluge u vrijednosti od 166.770,67 eura).

Postupci jednostavne nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 26.540,00 eura i radovi procijenjene vrijednosti manje od 66.360,00 eura uređeni su odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz veljače 2022. (dalje u tekstu: Pravilnik o jednostavnoj nabavi).

Prema navedenom Pravilniku, nabavu robe, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a manja od 9.290,60 eura provodi se izravnim ugovaranjem, odnosno postupkom u kojem naručitelj izdaje narudžbenicu ili sklapa ugovor s jednim gospodarskim subjektom, na temelju dostavljene ponude. Za iznose manje od 132,72 eura bez PDV-a ne izdaju se narudžbenice. Nabava čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a jednaka ili veća od 9.290,60 eura, a manja od 26.540,00 eura za robu i usluge, odnosno 66.360,00 eura za radove, provodi se pozivom na dostavu ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru ili/i objavom na mrežnim stranicama. Nadalje, spomenutim Pravilnikom je utvrđeno da se navedene odredbe ne odnose na postupke nabave veterinarskih usluga, usluga telefona, održavanja informatičkog sustava, benzina i dizelskog goriva, lož ulja, električne energije, reprezentacije, usluga promidžbe i informiranja, poštarine, održavanja digitalne arhive, izdavaštva, zaštite na radu, robe široke potrošnje (prehrana i neprehrana), plan zaštite i spašavanja te u slučaju nabave koja zahtijeva žurnost ili sprječavanje većih šteta (vremenske nepogode, hitne intervencije i slično).

Revizijom su obuhvaćena dva otvorena postupka javne nabave ukupne vrijednosti od 673.075,11 eura bez PDV-a (izgradnja poslovne građevine odnosno poduzetničkog centra i sanacija sportskog igrališta) te devet postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga vrijednosti od 223.545,16 eura bez PDV-a (izgradnja dječjeg igrališta, sanacija divljih deponija, održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, opremanje kuhinje u Dječjem vrtiću, pripremni radovi i nabava objekta za prodaju karata i suvenira te nabava lož ulja i ukrasa). Također, revizijom je obuhvaćena jednostavna nabava putem narudžbenica u iznosu od 27.649,00 eura.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 19. veljače 2025. do 9. ožujka 2026.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
4. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
5. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)
6. Zakon o javnoj nabavi
7. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
8. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 69. i 73. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 32/20 i 145/24)
9. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18, 112/19 i 123/24)
10. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske

11. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina, članak 12. (Narodne novine 78/15)
12. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
13. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
14. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23)
15. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
16. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
17. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
19. Pravilnik o radu i drugim materijalnim pravima o obvezama službenika i namještenika u Jedinostvenom upravnom odjelu Općine Skrad (veljača 2022.)
20. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (veljača 2022.)
21. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
22. Statut (ožujak 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze, vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Općine i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2010.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, prihode i potraživanja, rashode i izdatke, raspolaganje imovinom te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o fiskalnoj odgovornosti te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru. Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanim lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Općinski načelnik je za 2024. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1b), uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine.

Prema navedenoj Izjavi, utvrđene su slabosti i nepravilnosti u područjima: planiranja proračuna (nije sastavljeno obrazloženje proračuna te nije donesen akt o analizi nastanka viška); izvršavanja proračuna (obveze po investicijskim projektima ne preuzimaju se isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama te po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta, nisu poduzete sve mjere za potpunu naplatu prihoda, sredstva nisu utrošena u skladu s proračunom te nisu obavljane kontrole na licu mjesta); računovodstva (s dužnicima nisu usklađeni podaci o potraživanjima i obvezama po pojedinom dužniku odnosno vjerovniku, izvještaj o obavljenom popisu ne sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom dužniku odnosno vjerovniku, računovodstvene evidencije nisu omogućile praćenje korištenja sredstava po izvorima, nije se provodio ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te glavna knjiga i analitička evidencija nisu u potpunosti usklađene); transparentnosti (na mrežnim stranicama nije objavljen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna) te upravljanja imovinom (nije donesena Strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama te godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih strategijom, za nekretnine u vlasništvu djelomično su upisana vlasnička prava u zemljišnim knjigama, državna imovina kojom se raspolaže nije evidentirana u glavnoj knjizi, nije utvrđena namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspolaže, za nekretnine kojima je definirana namjena nije utvrđeno jesu li u funkciji odnosno koriste li se u skladu s namjenom ili ne, za nekretnine koje nisu u funkciji nisu poduzimane aktivnosti stavljanja u funkciju odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni, za imovinu za koju nisu riješeni imovinskopravni odnosi nisu poduzimane aktivnosti za rješavanje, prije stjecanja nekretnina nije izrađena analiza opravdanosti stjecanja te isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga ne provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja) s rokom otklanjanja svih utvrđenih slabosti i nepravilnosti do konca lipnja 2025.

Koncem 2024. podaci o stanju dugotrajne imovine, potraživanjima i obvezama u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nisu usklađeni s podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima te poslovne knjige ne osiguravaju potpune ni točne podatke. Također, u 2024. Općina se nije pridržavala odredbi donesenog Procesa obračuna i naplate prihoda u dijelu poduzimanja mjera naplate prihoda, a kod rashoda za odvjjetničke usluge, evidentiranja iz proračuna obavljena su bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije. Nepravilnosti i propusti utvrđeni u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti i utvrđeni revizijom ukazuju na to da je Općina više pozornosti trebala posvetiti preispitivanju i analiziranju sustava unutarnjih kontrola kako bi se pravovremeno uočile slabosti te mogle poduzimati mjere za njihovo rješavanje kako bi sustav funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Nadalje, Općina nije donijela Strategiju upravljanja rizicima i nema ustrojen Registar rizika. Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), propisano je da odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 105/25), člankom 12. propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti integrirano upravljanje rizicima.

Prema odredbi članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena. Prema Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je prilog 1 navedenog Pravilnika, točke 2.1. Upravljanje rizicima, ključni zahtjevi u vezi s upravljanjem rizicima odnose se na utvrđivanje rizika za strateške, programske i operativne ciljeve, procjenjivanje vjerojatnosti nastanka i učinka rizika, utvrđivanje mjera za postupanje po utvrđenim rizicima i odgovorne osobe za njihovu realizaciju, dokumentiranje rizika u registru rizika te na uspostavu sustava izvještavanja o utvrđenim rizicima i realizaciji mjera za njihovo smanjenje.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava unutarnjih kontrola na način da se postupa u skladu sa svim donesenim procesima, donijeti strategiju upravljanja rizicima i registar rizika te uspostaviti sustav izvještavanja o utvrđenim rizicima, a sve u cilju smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Općina nije donijela Etički kodeks službenika i zaposlenika. U Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je sastavni dio Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, u okviru kontrolnog okruženja navedeni su sljedeći ključni zahtjevi: Etički kodeks je usvojen i objavljen na mrežnim stranicama institucije ili na drugi prikladan način; Zaposlenici su upoznati s Etičkim kodeksom i etičkim vrijednostima institucije; Utvrđene su situacije potencijalnih sukoba interesa i mjere za sprječavanje potencijalnih sukoba interesa; Imenovan je povjerenik za etiku i utvrđen je način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja. Etički kodeks je skup vrijednosti i načela, pravila i procedura koji predstavljaju temelj za etičku praksu te daju smjernice za etično ponašanje i postupanje zaposlenih u upravnim tijelima lokalnih jedinica.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Etički kodeks službenika i zaposlenika u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Općina je u 2024. raspolagala jednom poslovnom kreditnom karticom koju koristi općinski načelnik. Tijekom 2024. su obavljena plaćanja pojedinih računa za robu i usluge u iznosu od 17.420,65 eura (od čega se 8.450,00 eura odnosi na nabavu lož ulja za Općinu, a osim spomenutog korištene su za plaćanje troškova goriva, ugošćivanje poslovnih partnera, nabavu namirnica za Dječji vrtić i drugih troškova). Općina nije unutarnjim aktom uredila korištenje kreditne poslovne kartice.

Nadalje, Općina je Procedurom o korištenju sredstava za reprezentaciju iz 2021. uredila tko ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije te načine i uvjete korištenja sredstava za reprezentaciju (rashodi za reprezentaciju u 2024. ostvareni su u iznosu od 6.497,44 eura). Iznos sredstava za reprezentaciju utvrđuje se u proračunu, kao rashod reprezentacije na razini razdjela, za svaku proračunsku godinu. Međutim, unutarnjim aktom nisu utvrđeni pojedinačni iznosi odnosno ograničenja korištenja sredstava reprezentacije po pojedinim korisnicima.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje unutarnjeg akta kojim će se urediti korištenje poslovne kreditne kartice te Procedurom o korištenju sredstava za reprezentaciju utvrditi pojedinačne iznose korištenja sredstava reprezentacije po pojedinom korisniku radi zakonitog, namjenskog i učinkovitog korištenja sredstava.

1.2. Općina je prihvatila naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će ubuduće po njima postupiti. Nadalje, navodi da je u veljači 2026. donesen Etički kodeks službenika i namještenika Jedinственоg upravnog odjela, koji je objavljen na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči Općine.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

2.1. Proračun i Odluka o izvršavanju Proračuna doneseni su u prosincu 2023. Proračunom su prihodi planirani u iznosu od 4.541.613,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 4.492.036,00 eura te je planirano pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 49.577,00 eura. Tijekom 2024. donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna. Posljednjim Izmjenama i dopunama Proračuna, iz prosinca 2024., prihodi su planirani u iznosu od 1.629.243,76 eura, što je 2.912.369,24 eura ili 64,1 % manje u odnosu na Proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 1.637.643,76 eura, što je 2.854.392,24 eura ili 63,5 % manje u odnosu na Proračun. Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 8.400,00 eura. Nepravilnosti i propust su utvrđeni kod sadržaja proračuna, transparentnosti proračuna te polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

– Sadržaj proračuna

Proračun Općine za 2024. sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine. Prihodi te rashodi i izdaci proračuna planirani su prema organizacijskoj, ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj i lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja. U okviru Programske klasifikacije definirani su glavni programi, projekti i aktivnosti. Uz Proračun je doneseno obrazloženje Proračuna koje sadrži opis prihoda po vrstama te opis rashoda po programima bez obrazloženja aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja. Odredbom članka 31. Zakona o proračunu propisano je, između ostalog, da se obrazloženje posebnog dijela državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja.

Državni ured za reviziju nalaže izraditi i sastaviti proračun na način da sadrži elemente propisane odredbama Zakona o proračunu.

Nadalje, Proračunom su, kao jedan od izvora financiranja, planirani prihodi za posebne namjene u ukupnom iznosu od 221.407,00 eura, koji obuhvaćaju prihode od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, doprinosa za šume, grobne naknade te druge prihode po posebnim namjenama, ali nisu planirani pojedinačno po podizvorima prihoda. S obzirom na to da se ne vodi zasebna evidencija za svaki od navedenih prihoda po izvorima, otežano je praćenje njihova trošenja.

Državni ured za reviziju preporučuje kod izrade proračuna, gdje ima više različitih izvora financiranja, u cilju kontrole korištenja pojedinih vrsta prihoda po posebnim namjenama, utvrditi podizvore prema namjenama prihoda.

– Transparentnost proračuna

Općina na svojim mrežnim stranicama nije objavila informacije o trošenju proračunskih sredstava. Odredbama članka 144., stavaka 10. i 11. Zakona o proračunu, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne i pretražive te da objava informacija podrazumijeva najmanje objavu isplata iz proračuna, odnosno financijskog plana tijekom proračunske godine, objavu podataka o isplatitelju i vrsti rashoda, odnosno izdatka te objavu podataka o primatelju sredstava, uključujući i njegov osobni identifikacijski broj, naziv pravne osobe, odnosno ime i prezime fizičke osobe, osim informacija koje predstavljaju klasificirani podatak prema zakonu kojim je uređena tajnost podataka i informacija čija bi objava bila protivna posebnim propisima. Također, Naputkom o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 59/23) propisan je okvirni sadržaj, minimalni skup podataka te način javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članaka 7. i 8. spomenutog Naputka, informacije o trošenju sredstava moraju biti objavljene na način da su lako dostupne, pretražive i strojno čitljive kako je definirano zakonom koji uređuje pravo na pristup informacijama, moraju se objavljivati najmanje jednom mjesečno i to do 20. u mjesecu za prethodni mjesec i moraju biti raspoložive najmanje u razdoblju od deset godine od dana objave. Obveznici spomenutog Naputka dužni su prve informacije o trošenju sredstava objaviti najkasnije za mjesec siječanj 2024. do 20. veljače 2024.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Općine objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu te Naputka o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Polugodišnji i Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna

U prosincu 2024. općinski načelnik je dostavio Općinskom vijeću Polugodišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2024., kada ga je i Općinsko vijeće usvojilo. Prema odredbama članka 54. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, načelnik podnosi predstavničkom tijelu na donošenje prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna do 30. rujna tekuće proračunske godine.

Državni ured za reviziju nalaže prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna podnijeti predstavničkom tijelu na donošenje u roku popisanom odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2024. nije sastavljen i podnesen na usvajanje Općinskom vijeću. Odredbama članka 55. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana propisano je da se godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sastavlja za proračunsku godinu odnosno za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca proračunske godine. Upravno tijelo za financije izrađuje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i dostavlja ga načelniku do 5. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu te ga načelnik podnosi predstavničkom tijelu na donošenje prijedlog godišnjeg izvještaj o izvršenju proračuna do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Prema odredbama članka 56. navedenog Pravilnika, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedeni izvještaj dostavlja se u obliku poveznice na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen izvještaj putem elektroničke pošte. Ako predstavničko tijelo ne donese navedeni izvještaj, izvještaj se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i podnijeti ga Općinskom vijeću na usvajanje te ga dostaviti Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u skladu s odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana.

Općinski načelnik je 12. rujna 2024. podnio cjelogodišnje Izvješće o radu za 2023., a trebao je podnositi polugodišnja izvješća. Nadalje, izvješće za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2024. sastavio je u propisanom roku (rujan 2024.), a do vremena obavljanja revizije nije podnio izvješće o radu za razdoblje srpanj – prosinac 2024. Prema odredbama članka 35.b Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dva puta godišnje podnosi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu sukladno odredbama statuta jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Odredbama članka 52. Statuta iz ožujka 2021., propisano je da općinski načelnik dva puta godišnje podnosi Općinskom vijeću polugodišnje izvješće o svom radu i to do 31. ožujka tekuće godine za razdoblje srpanj-prosinac prethodne godine i do 15. rujna za razdoblje siječanj-lipanj tekuće godine.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o radu općinskog načelnika predstavničkom tijelu u propisanim rokovima u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Statuta.

Prema financijskim izvještajima, ukupni manjak prihoda koncem 2024. za pokriće u sljedećem razdoblju iskazan je u iznosu od 279.418,52 eura. Sastoji se od manjka prihoda ostvarenog za 2024. u iznosu od 287.818,65 eura te prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 8.400,13 eura. Proračunom za 2025. (iz prosinca 2024.) planirana su sredstva za pokriće manjka prihoda u iznosu od 49.648,00 eura, a projekcijama za 2026. i 2027. je planirano pokriće manjka prihoda u iznosu od 90.600,00 eura. Manjak prihoda nije podmiren do kraja 2024., a Općina uz Proračun za 2025. nije donijela višegodišnji plan uravnoteženja.

Prema odredbama članka 37. Zakona o proračunu, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun odnosno financijski plan donosi. Prema Pravilniku o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine 1/24) koji se primjenjuje počevši od proračunskog procesa za razdoblje od 2025. do 2027., višegodišnji plan uravnoteženja sadrži podatke o prijenosu viška/manjka iz prethodne godine, višku/manjku iz prethodne godine koji će se rasporediti/pokriti, višku/manjku tekuće godine i prijenosu viška/manjka u sljedeće razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže za pokriće manjka prihoda koji se ne može podmiriti do kraja proračunske godine izraditi višegodišnji plan uravnoteženja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

2.2. *Općina je prihvatila naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će ubuduće po njima postupiti odnosno da će do konca prosinca 2026. izraditi i sastaviti proračun na način da sadrži elemente propisane odredbama Zakona o proračunu, kod izrade proračuna, gdje ima više izvora financiranja, utvrditi podizvore prema namjenama prihoda u cilju kontrole korištenja pojedinih vrsta prihoda po posebnim namjenama, objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava te da će prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna podnositi predstavničkom tijelu na donošenje u propisanom roku. Nadalje, navodi da je Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2024. podnesen Općinskom vijeću 5. studenoga 2025. te će se ubuduće pridržavati propisanih rokova sastavljanja i podnošenja Općinskom vijeću te obveze dostavljanja nadležnim tijelima. Također, navodi da je Izvješće o radu općinskog načelnika za razdoblje 1. srpnja do 31. prosinca 2024. i za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja 2025. podneseno Općinskom vijeću 5. studenoga 2025. i da će ubuduće navedena izvješća podnositi u propisanim rokovima te da će donijeti višegodišnji plan uravnoteženja.*

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Općina je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja, rezultat poslovanja, izvanbilančne zapise te popis imovine i obveza. Pogrešno evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama utjecalo je i na njihovo pogrešno iskazivanje u financijskim izvještajima.

– Poslovne knjige

Općina je ustrojila i vodi dnevnik i glavnu knjigu. Od propisanih pomoćnih knjiga vode se analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, potraživanja i obveza, knjiga ulaznih i izlaznih računa, knjiga blagajne te evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Koncem 2024. podaci o stanju proizvedene dugotrajne imovine, potraživanjima i obvezama u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nisu usklađeni s podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima te poslovne knjige ne osiguravaju potpune ni točne podatke o proizvedenoj dugotrajnoj imovini, potraživanjima i obvezama.

U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine, vrijednost ukupne nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 3.410.527,65 eura, dok je u glavnoj knjizi evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 3.486.043,14 eura, što je 75.515,49 eura više u odnosu na navedenu analitičku knjigovodstvenu evidenciju. Potraživanja za prihode od komunalne naknade, zakupa poslovnih prostora i najma stanova, koncesija te drugih prihoda (grobne naknade, prihoda od roditelja za sudjelovanje u cijeni usluge vrtića) su u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji potraživanja (saldo listama) evidentirana u iznosu od 125.725,32 eura, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima evidentirana i iskazana u iznosu od 191.589,52 eura, odnosno 65.864,20 eura više u odnosu na navedenu analitičku knjigovodstvenu evidenciju potraživanja. Za potraživanja od komunalnog doprinosa i stipendija ne vode se analitičke knjigovodstvene evidencije, već se navedena potraživanja vode u radnim (Excel) tablicama, a za potraživanja od prodaje nefinancijske imovine Općina nema ustrojenu analitičku knjigovodstvenu evidenciju. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji obveza, ukupne obveze su evidentirane u iznosu od 612.670,36 eura, a u glavnoj knjizi su evidentirane i u financijskim izvještajima (Bilanci i Izvještaju o obvezama) su iskazane u iznosu od 620.986,41 euro, što je 8.316,05 eura više. Dospjele obveze u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirane su u iznosu od 226.925,06 eura, a u financijskim izvještajima iskazane u iznosu od 194.486,96 eura, što je 32.438,10 eura manje.

Prema odredbama članaka 3., 6. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., proračunsko računovodstvo temelji se na opće prihvaćenim računovodstvenim načelima, između ostalih načelima točnosti i istinitosti. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Nadalje, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva, između ostalih i potraživanja (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.). Iz navedenog proizlazi da podaci o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini, potraživanjima i obvezama u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi trebaju biti istovjetni te se za sva potraživanja trebaju ustrojiti analitičke knjigovodstvene evidencije. Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) je na snazi od 30. prosinca 2023., a primjenjuje se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., dok je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) na snazi od 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Prema odredbama članaka 3., 11., 13. i 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na jednak način su propisana općeprihvaćena računovodstvena načela, glavna knjiga i pomoćne poslovne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o vrijednostima nefinancijske dugotrajne imovine, potraživanja i obveza u glavnoj knjizi i analitičkim knjigovodstvenim evidencijama kako bi podaci bili istovjetni te točno iskazani u bilanci u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže ustrojiti analitičke knjigovodstvene evidencije i za potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Poslovne knjige, u dijelu koji se odnosi na evidentiranje zemljišta, groblja i stanova ne osiguravaju potpune ni točne podatke o nefinancijskoj imovini. Koncem 2024. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 3.900.792,33 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 3.127.814,85 eura, postrojenja i opremu u iznosu od 153.760,03 eura te zemljišta u iznosu od 127.087,60 eura.

Općina je 2020. ustrojila Registar imovine koji sadrži podatke o nazivu imovine, vrsti, portfelju (zemljišta, kulturni objekti, prometnice i komunalna infrastruktura), potportfelju (ceste, poljoprivredna zemljišta, neizgrađena i izgrađena zemljišta, šume i drugo), adresi, broju zemljišnoknjižnog uloška, broju i površini katastarske čestice, jedinici mjere, udjelu vlasništva, vlasniku, korisniku, sudskim postupcima, funkciji imovine te vrijednosti. Registar imovine nije programski povezan s knjigovodstvenim podacima. U navedenom Registru evidentirana je 291 zemljišna čestica u vlasništvu Općine. U poslovnim knjigama evidentirane su 22 zemljišne čestice iz čega proizlazi da u poslovnim knjigama nije evidentiran značajan broj zemljišnih čestica u vlasništvu Općine. Također, i zemljište koje je prodano u 2024. u ukupnoj vrijednosti od 5.906,00 eura nije bilo evidentirano u poslovnim knjigama. Nadalje, tri stana u vlasništvu Općine u vrijednosti od 122.951,44 eura nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Općina na svom području ima tri groblja (u Skradu, Divjakama i Rogima). U poslovnim knjigama su evidentirane mrtvačnice i zemljišta na grobljima u Divjakama i Skradu, dok zemljište na groblju u Rogima nije evidentirano u poslovnim knjigama.

Odredbama članaka 4. i 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu, između ostalog, osigurati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavne vrijednosti) odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Prema odredbama članaka 8. i 111. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, knjigovodstvene evidencije u proračunskom računovodstvu osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka te stanja imovine i obveza i vlastitih izvora, a rashodi i obveze za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku nabave u visini nabavne vrijednosti. Nadalje, odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti da se zemljište, stanovi i groblje evidentiraju u poslovnim knjigama i iskažu u financijskim izvještajima kako bi podaci o vrijednosti imovine u financijskim izvještajima bili točno iskazani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Nadalje, preporučuje Registar imovine programski povezati s poslovnim knjigama te kontinuirano međusobno usklađivati podatke iz poslovnih knjiga s podacima iz Registra imovine.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U sudskom registru udjel Općine u temeljnom kapitalu društva za istraživanje i razvoj u gospodarstvu iznosi 3.450,79 eura, dok je u poslovnim knjigama evidentiran i financijskim izvještajima iskazan udjel Općine u iznosu od 752,67 eura odnosno 2.698,12 eura manje u odnosu na sudski registar. Nadalje, potraživanja za depozite u kreditnim i drugim financijskim institucijama u iznosu od 5.098,11 eura odnose se na sredstva deponirana u poslovnoj banci prema Sporazumu o udruživanju sredstava namijenjenih kreditiranju malog poduzetništva iz listopada 2000. prema kojem Općina udružuje sredstva sa Županijom za provedbu navedenog kreditiranja. Navedena sredstva se mogu koristiti kao instrument osiguranja povrata kredita nakon što poslovna banka poduzme mjere naplate, a kredit se ne uspije naplatiti. U prosincu 2000. poslovna banka je zaključila s poduzetnikom Ugovor o kreditiranju malog poduzetništva koji nije uredno otplaćivao kredit te je poslovna banka izvršila blokadu žiroračuna poduzetnika i poduzela druge mjere naplate protiv poduzetnika, ali kredit nije uspjela naplatiti. Poslovnoj banci su ustupljena sredstva iz depozita radi namirenja potraživanja iz navedenog kredita. U rujnu 2022. Županija je dostavila Općini suglasnost za otpis potraživanja za depozit. Općina nije donijela odluku o otpisu potraživanja za depozit te ih nije isknjižila iz poslovnih knjiga. Prema odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Prema odredbama članka 3. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak način propisana su računovodstvena načela.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o udjelu Općine u trgovačkom društvu evidentirane u poslovnim knjigama sa stanjem upisanim u sudskom registru, poduzeti aktivnosti za donošenje odluke u vezi s otpisom potraživanja za depozit te na temelju odluke provesti odgovarajuća evidentiranja u poslovnim knjigama kako bi podaci o vrijednosti financijske imovine u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima bili točno iskazani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Koncem 2024. u okviru imovine u pripremi evidentirana je vrijednost vatrogasne garaže u iznosu od 116.055,22 eura. Izgradnja navedene garaže započela je u 2019., a okončana situacija ispostavljena je u srpnju 2021. Prema Zapisniku o primopredaji radova iz srpnja 2021., navedeno je da Općina nema primjedbi na izvedene radove te da u odnosu na ponudbeni troškovnik nema nikakvih izmjena. Vatrogasna garaža nije knjigovodstveno stavljena u uporabu, a upotrebljava se za parkiranje vatrogasnih vozila. Prema pisanom obrazloženju Općine, naknadno je utvrđena potreba izgradnje stepenica uz garažu. Odredbom članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine. Prema odredbi članka 19. navedenog Pravilnika, početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine je prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu. Zbog navedenog je nakon završetka gradnje i stavljanja u uporabu imovinu potrebno evidentirati na propisanim računima Računskog plana te obaviti ispravak vrijednosti navedene imovine. Odredbama članka 32. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na jednak način je propisan sadržaj imovine u pripremi.

Prema odredbi 111. navedenog Pravilnika, nakon utvrđivanja svih sastavnih dijelova troška nabave i završetka procesa nabave (stjecanja), u trenutku stavljanja dugotrajne nefinancijske imovine u uporabu, ukupna nabavna vrijednost ili ukupna vrijednost stjecanja imovine prenosi se iz pripreme u upotrebu. Nadalje, odredbom članka 120. navedenog Pravilnika, propisano je da je početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu.

Državni ured za reviziju nalaže nakon završetka ulaganja i njihovog stavljanja u uporabu evidentirati imovinu na propisanim računima Računskog plana te obavljati ispravak vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge ostvareni su rashodi za odvjetničke usluge u iznosu od 4.750,00 eura na temelju Ugovora o zastupanju iz travnja 2007. i uz mjesečnu naknadu u iznosu od 375,00 eura. Ugovorene su usluge zastupanja Općine u sudskim predmetima. Nadalje, ugovoreno je da odvjetnički ured podnosi izvještaje o pruženim uslugama na traženje Općine. Uz ispostavljene mjesečne račune nisu priloženi izvještaji sa specifikacijom obavljenih usluga (vrsta i vrijeme obavljanja usluga), a Općina navedene izvještaje nije zatražila. S obzirom na navedeno, rashodi za odvjetničke usluge nisu evidentirani na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije te se ne može potvrditi da je poslovni događaj nastao. Odredbom članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Prema odredbama članka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak način je propisana knjigovodstvena isprava.

Državni ured za reviziju nalaže uz račun za odvjetničke usluge zatražiti izvještaj o pruženim uslugama kao potvrdu da je poslovni događaj nastao kako bi se navedeni rashodi evidentirali na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava kako je to propisano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru prihoda od prodaje nefinancijske imovine evidentirani su prihodi od prodaje stambenih objekata u iznosu od 372,37 eura, a odnose se na prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo prodanih na obročnu otplatu. Općina u 2024. ni prijašnjih godina nije izvršila uplatu pripadajućeg dijela (55,0 %) ostvarenih prihoda od prodaje stanova u državni proračun. Također, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2024. nije evidentirana ni iskazana obveza za uplatu pripadajućeg dijela prihoda od prodaje stanova u državni proračun. Za vrijeme obavljanja revizije zatraženi su od Općine podaci o navedenim prihodima i obvezi za uplatu u državni proračun za prijašnja razdoblja, koji nisu dostavljeni.

Prema odredbama članka 27. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), novac koji se ostvari prodajom stanova koje prodaju općina ili grad, odnosno Grad Zagreb doznačuje se u visini od 55,0 % u državni proračun na poseban račun, a 45,0 % sredstava zadržava prodavatelj i koristi za rješavanje stambenih pitanja socijalno ugroženih osoba, isplatu vlasnicima stanova iz članka 34. navedenog Zakona, te osiguranje stanova nositeljima stanarskog prava iz članka 8. navedenog Zakona.

Nadalje, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2024. nije evidentirana ni iskazana obveza za pravo građenja na nekretninama na kojima se nalazi dio bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice Zagreb u Skradu prema Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.624,30 eura (prema izvratku otvorenih stavaka Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine iz prosinca 2024.).

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 8. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu knjigovodstvene evidencije u proračunskom računovodstvu osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka te stanja imovine i obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati obveze za uplatu pripadajućeg dijela prihoda od prodaje stanova u državni proračun te obvezu za pravo građenja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže uplatiti u državni proračun pripadajući dio sredstava ostvarenih prodajom stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

– Ispravak vrijednosti potraživanja

Ukupna potraživanja su koncem 2024. iskazana u iznosu od 260.221,86 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 4.964,35 eura te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 255.257,51 euro. Ispravak vrijednosti proveden je za potraživanja za porez na promet nekretnina, porez na kuće za odmor te komunalni doprinos u iznosu od 22.618,30 eura. Za sva druga potraživanja za koja se kasnilo u naplati preko godinu dana ispravak vrijednosti nije proveden.

Odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %.

Odredbama članka 129. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi najmanje jednom godišnje na dan 31. prosinca uzimajući u obzir kašnjenje u naplati više od dvije godine i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se tijekom godine kada se za to steknu uvjeti za slučajeve: odobrena izuzeća ili oslobođenja od plaćanja (npr. izuzeće kod plaćanja komunalnog doprinosa, naknade i slično) te kod nepriznatih troškova zbog kojih se umanjuju potraživanja za refundacije EU sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Rezultat poslovanja

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024., iskazan je višak prihoda poslovanja za 2024. u iznosu od 351.810,29 eura i preneseni višak prihoda poslovanja u iznosu od 1.307.848,82 eura, manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 632.533,46 eura i preneseni manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 1.423.848,79 eura, manjak primitaka od financijske imovine u iznosu od 7.095,48 eura te preneseni višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 124.400,10 eura. Također, Općina nije donijela Odluku o raspodjeli rezultata za 2024., kao ni za prethodne godine. Zbog navedenog je, prema podacima iz Balance sa stanjem na dan 31. prosinca 2024., višak prihoda poslovanja evidentiran u iznosu od 1.430.441,12 eura, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 117.304,62 eura i manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 1.827.164,26 eura. Isto tako, Općina u poslovnim knjigama ne vodi stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine rezultata poslovanja (922) po izvorima financiranja. Praćenje i planiranje po izvorima financiranja preduvjet je za uključivanje prenesenih viškova i manjkova prihoda i primitaka u proračun i njegove izmjene i dopune. Odredbama članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., propisano je da se rezultat poslovanja na koncu godine iskazuje, osim po istovrsnim kategorijama (prihodi poslovanja, nabava nefinancijske imovine i financijske imovine), i po izvorima financiranja. Stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine rezultata poslovanja (922 višak/manjak prihoda) i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju se u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna. Prema odredbama članka 215. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak način je propisano evidentiranje odluke o raspodjele rezultata.

Državni ured za reviziju nalaže rezultat poslovanja (viškove/manjkove) evidentirati prema izvorima financiranja te donositi odluke o raspodjeli rezultata poslovanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Izvanbilančni zapisi

Koncem 2024. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirani ni iskazani izvanbilančni zapisi.

Općina nije u izvanbilančnim evidencijama evidentirala primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 165.139,37 eura, dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 318.973,59 eura (od čega se na dano jamstvo Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak odnosi 141.973,59 eura) te zaključeni ugovor o osnivanju prava građenja u iznosu od 31.539,71 euro, što ukupno iznosi 515.652,67 eura. Općina je u Bilješkama uz financijske izvještaje navela popis sudskih sporova opisno, bez navođenja iznosa. U izvanbilančnim zapisima također nisu evidentirani sudski sporovi. Prema odredbama članaka 3. i 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim, računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, a skupina računa Izvanbilančni zapisi, sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi. Odredbama članaka 3. i 109. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na isti način propisana su općeprihvaćena računovodstvena načela te stavke koje nisu uključene u bilančne kategorije te su dodane i potencijalne obveze po danim jamstvima, preuzete obveze po ugovorima, obveze po osnovi kapitala na poziv te potraživanja po ugovorima o dodijeljenim bespovratnim sredstvima.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati izvanbilančne zapise u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Općinski načelnik je u prosincu 2024. donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za obavljanje popisa imovine i obveza. Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisano je deset zemljišnih čestica ukupne vrijednosti od 87.405,97 eura, od čega je za sedam naveden broj zemljišne čestice, a za tri nije. Popisom imovine nisu obuhvaćena sva zemljišta, jer su u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine koncem 2024. evidentirane 22 zemljišne čestice u vrijednosti od 127.518,26 eura, dok je u Registru imovine evidentirana 291 zemljišna čestica u vlasništvu Općine).

Tri stana u vlasništvu Općine knjigovodstvene vrijednosti od 122.951,44 eura i knjige u knjižnici u vrijednosti od 51.364,74 eura nisu popisani. Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava popisani su u ukupnom iznosu (nisu navedeni pojedinačno). Javna rasvjeta je popisana prema jednom inventarnom broju (u poslovnim knjigama se 17 stupova javne rasvjete vodi pod jednim inventurnim brojem). Nakon što je obavljen fizički popis navedene imovine, u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno sa stanjem utvrđenim popisom i nisu utvrđene moguće inventurne razlike. Potraživanja i obveze popisane su po vrstama prihoda odnosno rashoda, a ne po pojedinom dužniku odnosno vjerovniku. Izvješće o obavljenom popisu imovine, potraživanja i obveza ne sadrži zaključak o sumnjivim i spornim potraživanjima, kao i nenaplativim te zastarjelim potraživanjima. Općinski načelnik je početkom veljače 2025. donio Odluku o prihvaćanju prijedloga inventurne komisije za obavljanje popisa imovine i obveza kojom se predlaže uništenje i isknjiženje iz poslovnih knjiga dotrajale nefinancijske imovine koja nema knjigovodstvenu vrijednost.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., popis imovine i obveza mora se obaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance te navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Podaci o popisu unose se u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima. Odredbama članaka 221. do 224. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak način propisano je obavljanje popisa imovine i obveza. Također, Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz 2015., utvrđeni su obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza te postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Navedenom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, između ostalog, određeno je da je potrebno izvršiti temeljite pripreme povjerenstva za popis kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Upute o obavljanju popisa imovine i obveza.

- 3.2. *Općina je prihvatila naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će ubuduće po njima postupiti, odnosno da će poduzeti aktivnosti za usklađenje podataka o vrijednostima nefinancijske dugotrajne imovine, potraživanja i obveza, ustrojiti analitičke knjigovodstvene evidencije za potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima zemljište, stanove i groblje, programski povezati Registar imovine s poslovnim knjigama te da će donijeti odluku o otpisu potraživanja za depozit. Također, Općina navodi da je uskladila podatke o udjelu Općine u trgovačkom društvu sa stanjem u sudskom registru. Nadalje, navodi da će nakon završetka ulaganja evidentirati imovinu na propisanim računima Računskog plana i obavljati ispravak vrijednosti imovine, uz račun za odvjetničke usluge zatražiti izvještaj o pruženim uslugama, iskazati obveze za uplatu pripadajućeg dijela prihoda od prodaje stanova u državni proračun i obvezu za pravo građenja, u državni proračun uplatiti pripadajući dio sredstava ostvarenih prodajom stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo te da će provoditi ispravak vrijednosti potraživanja. U vezi s evidentiranjem rezultata poslovanja prema izvorima financiranja navodi da je Odluka o raspodjeli rezultata poslovanja za 2024. usvojena na 4. sjednici održanoj 5. studenoga 2025. te će se ubuduće pridržavati propisanih rokova podnošenja Općinskom vijeću. Navodi da će do konca 2026. evidentirati i iskazati izvanbilančne zapise te će obaviti godišnji popis imovine i obveza.*

4. Prihodi i potraživanja

- 4.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.209.013,79 eura, a vrijednosno značajniji se odnose na prihode od poreza u iznosu od 485.314,73 eura, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 464.503,17 eura te prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 191.842,95 eura. Nepravilnosti su utvrđene kod prihoda od naknada za korištenje grobnih mjesta i naplate potraživanja.

- Prihodi od naknada za korištenje grobnih mjesta

U okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su prihodi od naknada za korištenje grobnih mjesta u iznosu od 5.909,66 eura.

U Odluci o grobljima iz 1999. navedeno je da Općina na svom području ima tri groblja, a navedenim grobljima upravlja Jedinostveni upravni odjel Općine (Uprava groblja). Također, u 2000. donesena je Odluka o naknadama za korištenje i održavanje groblja u Skradu te u 2007. izmjene navedene Odluke, kojom su utvrđene jednokratne naknade za korištenje novog grobnog mjesta te godišnje naknade. Općina s korisnicima zaključuje ugovore o dodjeli grobnih mjesta na korištenje. U vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2025.) donesena je nova Odluka o grobljima.

Grobni očevidnik nije ustrojen. Prema odredbama članka 16. Zakona o grobljima te članka 36. navedene Odluke, uprava groblja je dužna voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave koji sadrži podatke o: grobnicama i grobnicama za urne, grobovima i grobovima za urne, korisnicima grobova i grobnica te grobova i grobnicama za urne, osobama koje imaju pravo ukopa, svim promjenama te uzroku smrti. Prema odredbama članka 10. Zakona o grobljima, grobljem upravlja pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom. S obzirom na to da grobljima upravlja Jedinostveni upravni odjel Općine koji predstavlja Upravu groblja, Općina je bila odgovorna za vođenje grobnog očevidnika.

Skreće se pozornost da je u svibnju 2025. stupio na snagu novi Zakon o grobljima (Narodne novine 78/25 i 80/25 – ispravak), a odredbama članka 24. navedenog Zakona utvrđeno je da je upravitelj groblja dužan voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave koji sadrži podatke o: nazivu groblja, vrsti i položaju grobnih mjesta, ograničenju prava korištenja grobnog mjesta, korisnicima grobnih mjesta, osnovi stjecanja prava korištenja, osobama koje imaju pravo ukopa, lokaciji grobnog mjesta ako se ono nalazi izvan groblja, imenu i prezimenu, imenu oca te OIB-u umrle osobe, adresi, datumu rođenja i smrti, vjeroispovijesti, datumu pogreba, broju i oznaci groba te datumu i mjestu ekshumacije, pogrebniku koji je dopremio tijelo umrle osobe te o pogrebniku koji je, nakon ekshumacije, preuzeo tijelo umrle osobe radi prijevoza na drugo groblje, svim promjenama podataka te uzroku smrti.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti grobni očevidnik u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

– Potraživanja

Koncem 2024. ukupna potraživanja nakon ispravka vrijednosti iznose 255.257,51 euro i odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 219.058,21 euro, za dane zajmove u iznosu od 17.503,26 eura (u cijelosti se odnose na potraživanja za stipendije), od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.546,64 eura, druga potraživanja u iznosu od 2.091,12 eura (vrijednosno značajnija su refundacije bolovanja u iznosu od 1.173,62 eura i predujmovi u iznosu od 917,15 eura), za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 952,65 eura te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 105,63 eura. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 4.964,35 eura.

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2024. iznose 260.221,86 eura, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 224.022,56 eura, za dane zajmove u iznosu od 17.503,26 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.546,64 eura, druga potraživanja u iznosu od 2.091,12 eura, za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 952,65 eura te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 105,63 eura.

Koncem 2024. dospjela potraživanja iznose 195.862,70 eura, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu od 95.208,48 eura, zakupa poslovnog prostora u iznosu od 34.685,05 eura te od poreza za kuće za odmor u iznosu od 11.764,28 eura.

Općina je u tijeku obavljanja revizije sastavila pregled potraživanja po vrsti prihoda, dospelosti te poduzetim mjerama naplate sa stanjem na 31. prosinca 2024. Prema navedenom pregledu, potraživanja starija od tri godine iznose 129.021,62 eura. Za dospjela potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos te korištenje doma kulture (ostali prihodi) u ukupnom iznosu od 100.345,77 eura u 2024. upućivane su opomene, dok druge mjere naplate u 2024. i prijašnjim godinama nisu poduzimane. Općina nije provela međusobno usklađivanje podataka s dužnicima za potraživanja na 31. listopada ni koncem godine. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2025.) naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 45.931,41 euro. U rujnu 2021. donesena je Procedura obračuna i naplate prihoda, kojom je uređen način i postupak provođenja mjera naplate dospjelih proračunskih prihoda. Prema navedenoj Proceduri, redovito se provodi usklađenje s dužnicima te se prati naplata potraživanja. Opomene za komunalnu naknadu se šalju dva puta godišnje odnosno sredinom i koncem godine, a za ostale prihode najmanje jednom godišnje. Postupak ovrhe pokreće se donošenjem rješenja o ovrsi za dužnike koji nakon telefonske ili pisane opomene nisu podmirili dugovanje u roku od 30 dana. Također, Općina je u lipnju 2023. donijela Mapu procesa, u okviru koje je donesen Proces naplate prihoda u kojem su propisane aktivnosti: mjesečno usklađivanje stanja potraživanja s kupcima, slanje opomena za nenaplaćena potraživanja svaka tri mjeseca te mjesečno provođenje postupaka prisilne naplate. Općina nije u skladu s donesenim procesom i procedurom mjesečno usklađivala stanje potraživanja te ovisno o stanju nenaplaćenih potraživanja poduzimala mjere naplate (pozive na plaćanje telefonskim putem, *e-mailom*, slanje opomena i ovrha). S obzirom na to da su dospjela potraživanja i dalje vrijednosno značajna, potrebno je posvetiti pozornost dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara i poduzimati mjere naplate dospjelih potraživanja.

Prema odredbama članka 51. Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja (prihoda) u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Procedurom obračuna i naplate prihoda te Procesom naplate prihoda.

4.2. *Općina je prihvatila naloge u vezi s ustrojavanjem grobnih očevidnika i naplatom potraživanja te navodi da će do konca 2026. postupiti prema danim nalogima.*

5. Rashodi i izdaci

5.1. Ukupni rashodi i izdaci za 2024. ostvareni su u iznosu od 1.496.832,44 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 633.806,83 eura, materijalne rashode u iznosu od 365.890,17 eura te na rashode za zaposlene u iznosu od 255.634,67 eura.

Nepravilnosti i propusti su utvrđeni kod rashoda za zaposlene, programa održavanja komunalne infrastrukture, rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, programa građenja komunalne infrastrukture te izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 255.634,67 eura odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 203.191,19 eura, doprinose na plaće u iznosu od 33.924,70 eura i druge rashode za zaposlene u iznosu od 18.518,78 eura (od čega se na nagrade za radne rezultate odnosi 6.000,00 eura). Općina je u srpnju i prosincu 2024., na temelju dvije odluke općinskog načelnika, isplatila nagrade za radne rezultate u ukupnom iznosu od 6.000,00 eura za šest zaposlenika (u pojedinačnim iznosima od 1.000,00 eura po zaposleniku). Odlukom iz srpnja 2024. utvrđena je isplata nagrade za radne rezultate u iznosu od 300,00 eura svakom zaposleniku Jedininstvenog upravnog odjela, a odlukom iz prosinca 2024. u iznosu od 700,00 eura. Odredbama članka 61. Pravilnika o radu i drugim materijalnim pravima i obvezama službenika i namještenika u Jedininstvenom upravnom odjelu Općine iz veljače 2022., koji je donio općinski načelnik, utvrđeno je da su dodaci na osnovnu plaću novčane nagrade za radne rezultate i druge oblike uspješnosti na radu i druga uvećanja plaće koji mogu godišnje iznositi najviše do visine neoporezivog iznosa za koji se prema zakonskim propisima ne plaća porez. Navedenim Pravilnikom nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji, odnosno vrijednost i značaj svakog kriterija na temelju kojih će se odrediti postotak uvećanja brutoplaće pojedinog zaposlenika na temelju kojih će se vrednovati rezultati rada i visina nagrade za ostvarene rezultate rada.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se isplaćivati nagrade za radne rezultate, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i učinkovitost njihove dodjele.

– Program održavanja komunalne infrastrukture

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2024. (dalje u tekstu: Program održavanja) donesen je u prosincu 2023. Programom su planirana sredstva za održavanje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 512.698,00 eura. Tijekom 2024. donesene su dvije izmjene i dopune Programa održavanja (u srpnju i u prosincu 2024.). Drugim izmjenama i dopunama Programa održavanja planirana su sredstva za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 282.918,00 eura, i to za održavanje: javnih površina u iznosu od 89.918,00 eura, građevina, uređaja i predmeta javne namjene u iznosu od 66.260,00 eura, nerazvrstanih cesta u iznosu od 53.282,00 eura, građevinskih objekata u iznosu od 54.502,00 eura, javne rasvjete u iznosu od 14.956,00 eura te održavanje groblja u iznosu od 4.000,00 eura.

Program održavanja i njegove izmjene i dopune sadrže opis poslova održavanja po komunalnim djelatnostima, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, dok opseg održavanja nije naveden. Zbog navedenog nije osigurana usporedba planiranih i ostvarenih vrsta, količina i opsega radova. Nadalje, na navedeni način Općinsko vijeće odlučuje o vrsti poslova održavanja i ukupnom iznosu sredstava održavanja u okviru svake planirane vrste komunalne djelatnosti, ali ne i o količini poslova skupine komunalne djelatnosti. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture određuje se, između ostalog, i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Nadalje, u okviru Programa održavanja planirani su rashodi za nabavu profesionalne opreme za kuhinju u Dječjem vrtiću u iznosu od 33.440,00 eura te nabavu stroja za izradu umjetnog snijega u iznosu od 25.300,00 eura za koje Općinsko vijeće nije utvrdilo da su građevine komunalne infrastrukture koje služe za obavljanje komunalne djelatnosti. Prema odredbama članka 59. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura jesu nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne garaže, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta, groblja i krematoriji na grobljima te građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza. Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i druge građevine komunalne infrastrukture, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti. S obzirom na navedeno, nabava opreme za kuhinju u Dječjem vrtiću i stroja za izradu umjetnog snijega nisu građevine komunalne infrastrukture koje služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture za svaku pojedinu komunalnu djelatnost te u slučaju donošenja izmjena i dopuna navedenog programa navesti, osim iskaza financijskih sredstava, i promjene u opsegu održavanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture planirati i iskazivati samo rashode koji se odnose na građevine komunalne infrastrukture koje služe za obavljanje komunalne djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta

U okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, ostvareni su rashodi na temelju Ugovora o povjeravanju komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, koji je zaključen nakon provedenog postupka jednostavne nabave iz 2021. u iznosu od 10.996,88 eura. Održavanje nerazvrstanih cesta obavlja se na temelju Ugovora i usmenim dogovorom. Izvršeni radovi kontroliraju se na terenu s izvođačem radova. Ispostavljene situacije na temelju kontrole ovjerava općinski načelnik. Pisani radni nalozi od ovlaštenih predstavnika Općine, iz kojih bi bila vidljiva vrsta i opseg održavanja nerazvrstanih cesta izvoditeljima radova, nisu ugovoreni ni upućivani. S obzirom na to da ugovorom za poslove održavanja nerazvrstanih cesta iz svibnja 2021. te Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2024. opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta nije utvrđen te da za održavanje nerazvrstanih cesta nisu upućivani pisani nalozi izvoditelju radova, nije omogućena usporedba ugovorenih i obavljenih poslova održavanja nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati pisane naloge izvoditeljima radova održavanja nerazvrstanih cesta kojima će se utvrđivati prioriteta i opseg potrebnih ulaganja, u cilju praćenja naručenih i obavljenih radova održavanja.

– Rashodi za održavanje javne rasvjete

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su u iznosu od 4.179,78 eura. Na temelju članaka 48. i 50. Zakona o komunalnom gospodarstvu donesena je Odluka o početku postupka jednostavne nabave za obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete povjeravanjem pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 20.000,00 eura bez PDV-a.

Nakon provedenog postupka jednostavne nabave slanjem poziva na adrese tri gospodarska subjekta pristigla je jedna ponuda u iznosu od 1.265,30 eura bez PDV-a (navedeni iznos predstavlja zbrojene jedinične cijene, dok količine nisu utvrđene). Na temelju odluke o odabiru ponude, u siječnju 2024. s izvoditeljem je zaključen ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete na području Općine na dvije godine. Prilog ugovoru je troškovnik u kojem su navedene jedinične cijene bez utvrđenih količina. Prema ugovoru, poslovi održavanja objekata i uređaja javne rasvjete obuhvaćaju pregled ispravnosti rasvjetnih armatura, elektromontažne radove i hitne intervencije. Ugovoreno je da se izvoditelj obvezuje ugovorene radove izvoditi prema ponudbenom troškovniku iz ponude u kojem su ugovorene jedinične cijene, dok će se ukupna cijena radova utvrditi za stvarno izvedene količine radova.

Ugovor o povjeravanju poslova obavljanja komunalne djelatnosti javne rasvjete ne sadrži podatke o opsegu (količinama) radova, što nije u skladu s odredbama članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je utvrđeno da ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, između ostalog, sadrži i vrstu i opseg komunalnih usluga. Također, niti Program održavanja komunalne infrastrukture za 2024. ne sadrži opseg poslova održavanja javne rasvjete. S obzirom na navedeno, nije omogućena usporedba ugovorenih i obavljenih poslova održavanja javne rasvjete.

Državni ured za reviziju nalaže ugovorom o povjeravanju poslova obavljanja komunalne djelatnosti javne rasvjete utvrditi i opseg (količine) radova u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Program građenja komunalne infrastrukture

Program građenja komunalne infrastrukture za 2024. (dalje u tekstu: Program građenja) donesen je u prosincu 2023. te su donesene dvije izmjene navedenog Programa u srpnju i prosincu 2024. Drugim izmjenama Programa građenja planirana su sredstva za građenje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 480.889,00 eura. Programom i izmjenama Programa građenja utvrđene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi, ali nije određeno koje građevine se grade radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, izvan građevinskog područja te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije. Program građenja sadrži procjenu ukupnih troškova i po izvorima te odvojeno za svaku građevinu prema izvorima te procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekta građenja za svaku građevinu.

Odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se program građenja komunalne infrastrukture izrađuje i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa koji se donose na temelju posebnih propisa, a vodeći računa o troškovima građenja infrastrukture te financijskim mogućnostima i predvidivim izvorima prihoda financiranja njezina građenja.

Navedenim programom određuju se: građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati i druga pitanja određena navedenim Zakonom i posebnim zakonom.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program građenja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture

Izvješće o izvršenju Programa građenja i izvješće o izvršenju Programa održavanja za 2024. nisu sastavljena i podnesena Općinskom vijeću do vremena obavljanja revizije. Odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna te ih objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti godišnje izvješće o izvršenju programa građenja i izvješće o održavanju komunalne infrastrukture te ih podnijeti predstavničkom tijelu na usvajanje i objaviti ih u službenom glasilu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Tekuće donacije

U okviru rashoda za tekuće donacije dana su sredstva trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u suvlasništvu Općine u iznosu od 10.272,64 eura. S navedenim trgovačkim društvom zaključen je ugovor o sufinanciranju redovne djelatnosti, a sredstva su dodijeljena na temelju zahtjeva trgovačkog društva. Iz navedenog zahtjeva nije vidljivo koje se aktivnosti i rashodi financiraju iz proračunskih sredstava. Za doznačena sredstva trgovačkom društvu za radijsku djelatnost Općina nije provjeravala zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih iz proračuna niti je trgovačko društvo dostavilo izvještaj o utrošku sredstava. Prema odredbi članka 63. Zakona o proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih proračunskim i izvanproračunskim korisnicima odnosno krajnjim korisnicima.

Državni ured za reviziju nalaže zatražiti od trgovačkog društva za radijsku djelatnost izvješće o utrošku sredstava radi praćenja zakonitog i namjenskog korištenja sredstava u skladu sa Zakonom o proračunu.

5.2. *Općina je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će ubuduće po njima postupati. Navodi da će do konca ožujka 2026. utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će isplaćivati nagrade za radne rezultate, do konca 2026. donijeti program održavanja komunalne infrastrukture s opsegom održavanja kada i ističe ugovor o održavanju komunalne infrastrukture, sastaviti pisane naloge za radove na održavanju nerazvrstanih cesta, ugovoriti i opseg (količine) radova kod sljedećeg zaključivanja ugovora o povjeravanju poslova obavljanja komunalne djelatnosti javne rasvjete te da će do konca 2026. donijeti program građenja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nadalje, navodi da je Godišnje izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja podneseno na usvajanje Općinskom vijeću 5. studenoga 2025. te će se ubuduće pridržavati propisanih rokova, kao i da će do konca ožujka 2026. od trgovačkog društva za radijsku djelatnost zatražiti izvješće o utrošku sredstava.*

6. Raspolaganje imovinom

6.1. Koncem 2024. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 3.900.792,33 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 3.127.814,85 eura, postrojenja i opremu u iznosu od 153.760,03 eura te zemljište u iznosu od 127.087,60 eura.

Općina je u lipnju 2023. donijela Mapu procesa, koja, između ostalog, obuhvaća proces upravljanja imovinom (sadrži postupke: upravljanja; prodaje nekretnina javnim natječajem; kupnje nekretnina u interesu Općine; ostvarivanja drugih stvarnih prava na nekretninama te zakupa zemljišta u vlasništvu Općine). Navedenim procesom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova. Prema navedenom procesu utvrđeno je donošenje Registra imovine koji se sastoji od popisa vlasničkih udjela u trgovačkim društvima i popisa nekretnina (koji mora sadržavati broj zemljišnoknjižne čestice i zemljišnoknjižnog uloška, površinu, naziv katastarske općine, vrstu vlasništva, podatke o sudskim sporovima koji se vode vezano za nekretninu i teretima na nekretnini i ostalo), Strategije upravljanja i raspolaganja imovinom, Plana upravljanja imovinom, Odluke o uvjetima, načinu i postupku upravljanja nekretninama i drugo.

Strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama nije donesena. Obveza donošenja Strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama propisana je Procesom upravljanja imovinom i jedno je od pitanja u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti. Svrha Strategije je temeljem utvrđivanja ekonomske, financijske i proračunske podloge te utvrđivanja potreba i stanja nekretnina u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, postaviti okvire za realizaciju programa i sustava upravljanja i raspolaganja nekretninama u narednim razdobljima. S obzirom na to da nije donesena spomenuta Strategija, nije donesen ni Godišnji plan kojim bi se odredili kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja nekretninama i mjere u svrhu provedbe strategije. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2024., koji je sastavljen na temelju Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, rok otklanjanja navedene nepravilnosti je konac lipnja 2025.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom, kojom je potrebno odrediti srednjoročne ciljeve i smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom uvažavajući gospodarske i razvojne interese Općine te godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom, kojim je potrebno odrediti kratkoročne ciljeve i smjernice upravljanja imovinom i provedbene mjere u svrhu provođenja strategije.

U poslovnim knjigama na računima nefinancijske imovine evidentirane su građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju u vrijednosti od 645.131,61 euro, od čega se na sustav fekalne odvodnje odnosi 507.515,79 eura, vodovodni sustav Općine 110.503,32 eura te na ulaganja u vodovodni cjevovod Trški Laz – Belski ravan 27.112,50 eura. Djelatnost vodoopskrbe i odvodnje na području Općine obavlja trgovačko društvo u suvlasništvu Općine. Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu ih prenijele u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga, dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima. U lipnju 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 70/23), koja je stupila na snagu 15. srpnja 2023., kojom se uspostavljaju uslužna područja, određuju njihove granice i društvo preuzimatelj. Općina je trebala navedene komunalne vodne građevine prenijeti u vlasništvo trgovačkog društva u suvlasništvu (javnog isporučitelja vodnih usluga).

Državni ured za reviziju nalaže komunalne vodne građevine prenijeti u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama.

– Ugovori o zakupu i Ugovor o osnivanju prava građenja

U 2024. prihodi od zakupa nekretnina (zemljišta i objekata bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice) ostvareni su u iznosu od 14.460,05 eura. Također, Općina plaća Republici Hrvatskoj i naknadu za pravo građenja za zemljište na kojem se nalazi dio bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice Zagreb u Skradu, a u 2024. je plaćena naknada u iznosu od 1.692,08 eura.

Vlada Republike Hrvatske je u studenome 2003., na temelju ugovora, darovala Općini nekretnine (zemljište i objekte bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice Zagreb u Skradu), i to zemljišne čestice 2932/2, 2946/1 i 2929/8 ukupne površine 20 529 m² u vrijednosti od 1.337.902,25 eura u svrhu razvitka zdravstvenog i rekreativnog turizma. Navedene nekretnine Općina je evidentirala u svojim poslovnim knjigama.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske je u studenome 2006., na temelju Ugovora o osnivanju prava građenja, dala Općini pravo građenja na građevinskom zemljištu označenom kao dio katastarske čestice 2946/2 koji dio odgovara novoformiranoj katastarskoj čestici 2946/3 površine 59 409 m² (parcelacijski elaborat iz travnja 2004.), a parcelacija provedena u zemljišnim knjigama u 2016., što u naravi predstavlja zemljište na kojem se nalazi dio bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice Zagreb u Skradu s pripadajućim sportskim terenima koje je u vlasništvu Republike Hrvatske. Pravo građenja dano je na rok od 20 godina (konac 2026.) u svrhu razvitka zdravstvenog i rekreativnog turizma uz plaćanje naknade za pravo građenja u iznosu od 31.539,60 eura u 20 jednakih godišnjih obroka po 1.576,98 eura.

Također, ugovoreno je da se navedeno pravo građenja zajedno sa svojim pravima i obvezama može prenijeti na treće osobe, a ovlaštenik prava građenja odnosno Općina će nakon isteka roka od 20 godina izgrađene objekte predati u vlasništvo osnivača prava građenja (Republike Hrvatske). Nadalje, ugovoreno je da ako planirana izgradnja sportskih objekata i terena ne započne u roku od tri godine od dana zaključivanja ugovora ili Općina ne izvrši obvezu plaćanja, na zahtjev osnivača prava građenja, navedeni Ugovor se raskida bez mogućnosti ikakvih odštetnih zahtjeva od strane Općine. Uvidom u zemljišne knjige utvrđeno je da navedeno pravo građenja nije uknjiženo u zemljišne knjige te iz navedenog proizlazi da predmetno pravo građenja nije niti osnovano. Prema odredbama članka 288. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak) pravo građenja se osniva dvostrukim upisom toga prava u zemljišnu knjigu, i to njegovim upisom kao tereta na zemljištu koje opterećuje te njegovim upisom kao posebnoga zemljišnoknjižnoga tijela u za to novoosnovanom zemljišnoknjižnom ulošku.

Revizijom je utvrđeno da je, prema povijesnom izvratku iz zemljišnih knjiga, u veljači 2016. u zemljišnim knjigama na temelju pravomoćnog rješenja izvršena promjena oblika i površine te izgrađenosti zemljišne čestice 2946/2 površine 118 412 m² na zemljišnu česticu 2946/2 površine 63 973 m² i 2946/3 površine 54 439 m². Također, u siječnju 2025. izvršena je parcelacija zemljišne čestice 2946/3 na nove zemljišne čestice, i to 2946/3 površine 32 202 m², 2946/8 površine 6 133 m² i 2946/9 površine 905 m².

Općina do veljače 2023. nije redovno plaćala ugovorenu naknadu za pravo građenja. S obzirom na to da Općina ne evidentira obveze za pravo građenja, u tijeku revizije iz poslovnih knjiga nije bilo moguće pratiti zaduženja i uplate naknade za pravo građenja. U veljači 2023. s Republikom Hrvatskom (zastupanom po Županijskom državnom odvjetništvu u Rijeci) zaključila je izvansudsku nagodbu, prema kojoj je dugovanje (prema izvratku otvorenih stavaka Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) na 13. veljače 2023. iznosilo 29.427,35 eura (11.064,85 glavnica i 18.362,50 kamate), što je plaćeno u 2023. Osim navedenog, u 2023. u poslovnim knjigama na financijskim rashodima evidentiran je i rashod za naknadu za 2023. u iznosu od 1.718,92 eura i zatezna kamata u iznosu od 144,92 eura. U 2024. evidentirana je rata u iznosu od 1.692,08 eura.

Općina je u razdoblju od 2004. do 2024. provela tri javna natječaja za davanje u zakup navedenih nekretnina. Ugovorom o zakupu iz veljače 2004. zaključenim nakon prvog natječaja, zakupniku su dane u zakup zemljišne čestice 2929/8, 2932/2 i 2946/1 i objekti ukupne površine 20 529 m² koje je darovala Republika Hrvatska i u vlasništvu su Općine u svrhu razvitka zdravstvenog i rekreativnog turizma. Ugovor o zakupu zaključen je na 50 godina s ugovorenom godišnjom zakupninom u iznosu od 10.264,50 eura za cijelu površinu (0,5 eura po m²). Zakupnik je bio u obvezi u roku od pet godina (konac 2008.) od dana potpisivanja ugovora u poslovni prostor obaviti ulaganja u iznosu od 3.500.000,00 eura i otvoriti 40 novih radnih mjesta, a za to vrijeme oslobođen je plaćanja zakupnine i komunalne naknade. Zakupnik je bio u obvezi dostaviti Općini dokaze o izvršenim ulaganjima, a ako se ulaganja ne izvrše, Općina ima pravo raskinuti ugovor i retroaktivno obračunati zakupninu od dana važenja do dana raskida ugovora. Zakupnik nije izvršio ugovorena ulaganja te je, na temelju odluke Općinskog vijeća iz srpnja 2005., raskinut Ugovor o zakupu.

Općina nije od dana zaključivanja do dana raskida ugovora obračunala zakupninu, što nije u skladu s Ugovorom. Također, Općina nije od dana raskida Ugovora o zakupu (srpanj 2005.) do studenoga 2010. poduzimala aktivnosti da nekretninu stavi u funkciju.

Ugovorom o zakupu iz studenoga 2010. zaključenim nakon drugog natječaja dane su u zakup zemljišne čestice u vlasništvu Općine koje je darovala Republika Hrvatska (dio zemljišne čestice 2932/2 površine 3 650 m², zemljišna čestica 2946/1 površine 11 649 m² i zemljišna čestica 2929/8 površine 1 798 m²) odnosno ukupno 17 097 m² na vrijeme od 65 godina. Revizijom je utvrđeno da je prema povijesnom izvatku iz zemljišnih knjiga, u vrijeme zaključivanja navedenog Ugovora o zakupu, zemljišna čestica 2946/1 imala 7 999 m², a u zakup je dano 11 649 m², dok za zemljišnu česticu 2932/2 koja je imala 10 732 m², a dano je u zakup 3 650 m², nije navedeno koji dio je dan u zakup. Također, u zakup je dan i dio zemljišne čestice 2946/2 (koji dio odgovara novoformiranoj 2946/3) površine 59 409 m² u vlasništvu Republike Hrvatske na vrijeme od 15 godina s mogućnošću produženja (za navedenu nekretninu Općina se obvezala u roku od jedne godine poduzeti sve pravne radnje da se produži Ugovor o zakupu na ukupno vrijeme trajanja zakupa od 65 godina). U Općini nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo zbog čega su nastale razlike između zemljišnih čestica i površina utvrđenih Ugovorom o osnivanju prava građenja i Ugovorom o darovanju s onima koje su dane u zakup. Ugovorena je zakupnina u iznosu od 3.361,75 eura (0,25 eura po m²) godišnje za nekretnine u vlasništvu Općine, a za nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 1.576,99 eura godišnje. Prema navedenom Ugovoru, zakupnik je bio u obvezi u roku od sedam godina od dana zaključivanja ugovora (konac 2017.) o vlastitom trošku privesti nekretnine namjeni, a za navedeno vrijeme oslobođen je od obveze plaćanja zakupnine i komunalne naknade. Ugovorena je dinamika uređenja u šest faza, a u svakoj pojedinoj završenoj fazi zakupnik je bio u obvezi pisano obavijestiti Općinu. Ugovoreno je da ako zakupnik vlastitom krivnjom ne ispuni ugovorenu dinamiku svake određene faze, ugovor se smatra raskinutim i zakupnik nema pravo tražiti povrat ulaganja. U razdoblju od 2010. do 2024. zakupnik nije ispunio ugovorene obveze te je općinski načelnik u travnju 2024. donio Odluku o raskidu Ugovora o zakupu. Općina nije od zakupnika zatražila izvještaje kako bi imala uvid u dinamiku izvršenja radova. S obzirom na to da su radovi trebali biti završeni do konca 2017., a ugovor je raskinut 2024., Općina nije pravodobno poduzimala aktivnosti da se nekretnine stave u funkciju. S obzirom na to da nekretnina nije privedena svrsi, Općina je trebala obračunati i naplatiti zakupninu za cijelo razdoblje do raskida ugovora.

Ugovorom o zakupu iz rujna 2024. zaključenim nakon trećeg natječaja dane su u zakup na 90 godina nekretnine u vlasništvu Općine ukupne površine 17 279 m² (zemljišne čestice 2946/1 površine 7 585 m², 2929/8 površine 1 798 m² i 8 954 – nerazvrstana cesta površine 7 896 m². Nadalje, dan je u zakup i dio zemljišne čestice 2932/2 u vlasništvu Općine iznad ceste koja graniči sa spomenutim nekretninama, a koja će nastati provedbom parcelacije koja je u tijeku, za što će se zaključiti dodatak ugovoru. Također, dane su u zakup i zemljišne čestice u vlasništvu Republike Hrvatske, i to 2946/2 površine 63 973 m² i 2946/3 površine 39 240 m² na dvije godine s obvezom Općine da poduzme aktivnosti radi produženja Ugovora o pravu građenja na dodatnih 88 godina koliko traje i Ugovor o zakupu za nekretnine koje su u vlasništvu Općine. Revizijom je utvrđeno da je u zakup dana zemljišna čestica 2946/2 površine 63 973 m², a prema Ugovoru o osnivanju prava građenja, pravo građenja je dobiveno na zemljišnu česticu 2946/3 površine 59 409 m² (nastala u postupku parcelacije). U Općini nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo zašto je dana u zakup zemljišna čestica na koju Općina nije dobila pravo građenja.

Nije ugovoreno u kojem roku je Općina bila u obvezi poduzeti aktivnosti radi produženja Ugovora o pravu građenja. Navedene nekretnine dane su u zakup u svrhu rekreativno-zdravstvenog turizma uključujući hotele s četiri i više zvjezdica. Ugovorena je godišnja zakupnina u iznosu od 0,11 eura/m², što za 120 494 m² (103 213 m² zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i 17 279 m² u vlasništvu Općine) ukupno iznosi 13.254,34 eura. Prema Idejnom projektu dostavljenom uz ponudu, planirano je da se Lječilišno-turistički kompleks Šiler sastoji od dva glavna objekta (lječilište i hotel) te dodatnih objekata.

Ugovoreno je da Općina odgovara za svu štetu koja bi nastala zakupniku u slučaju da se ne ispuni navedeni uvjet ili da Općina ne osigura drugi način da zakupnik može koristiti nekretnine. Zakupnina za prvu godinu plaća se u roku od osam dana od dana uvođenja u posjed zakupljenog zemljišta, a za ostale godine do konca lipnja tekuće godine. Ugovoreno je da Općina dozvoljava zakupniku da svojem kreditoru izda suglasnost na temelju koje će kreditor moći konzumirati sva ugovorena prava koja pripadaju zakupniku. Također, Općina dozvoljava zakupniku da njegov kreditor može upisati založno pravo na nekretninama koje su predmet Ugovora o zakupu, i to isključivo kao zalog za kredit u svrhu obnove postojećih nekretnina i izgradnje novih. Ugovoreno je da se navedene nekretnine predaju u viđenom stanju. Zakupnik je preuzeo obvezu urediti zakupljene nekretnine i privesti ih svrsi o vlastitom trošku u skladu s ugovorenom namjenom te je radove u obvezi započeti u roku od dvije godine od dana potpisivanja Ugovora, a ako ne započne radove u navedenom roku, Ugovor se smatra raskinutim. Nadalje, ugovoreno je da Općina dozvoljava zakupniku da u njezino ime i za svoj račun može pribaviti lokacijsku, građevinsku i uporabnu dozvolu za sve objekte koji su predmet zakupa, kao i potpisivati i obavljati sve potrebne parcelacije. Nadalje, Općina dozvoljava zakupniku da može prema potrebi upisati pravo vlasništva i posjeda nad nekretninama koje su predmet zakupa, a koje će biti sagrađene ili dograđene. Zakupnik nema pravo nakon prestanka ili raskida ugovora o zakupu tražiti povrat investicijskih ulaganja, već ih mora ostaviti Općini, osim ako je do raskida Ugovora o zakupu došlo krivicom Općine. Ugovoreno je da se u zemljišnim knjigama Općinskog suda može izvršiti zabilježba Ugovora o zakupu bez suglasnosti Općine.

Zaključena su tri dodatka navedenom Ugovoru o zakupu. Prvim dodatkom iz listopada 2024. utvrđeno je da je došlo do promjena u katastarskoj evidenciji na način da su se promijenile površine i brojevi zemljišnih čestica te da je u svrhu ispunjenja predmeta Ugovora o zakupu pored ugovorenih čestica potrebno uključiti nekretnine koje predstavljaju stvarnu cjelinu sa zakupljenim nekretninama. Dane su u zakup nekretnine (zemljišta i objekti) koje su u vlasništvu Općine (zemljišne čestice 2946/1 površine 7 585 m², 2929/8 površine 1 798 m², 8954 – nerazvrstana cesta površine 7 896 m² i 2932/2 površine 2 844 m², što ukupno iznosi 20 123 m²). Prema povijesnom izvatku iz zemljišnih knjiga, u siječnju 2025. izvršeno je cijepanje zemljišne čestice 2932/2 na zemljišne čestice 2932/2 površine 5 172 m², 2932/3 površine 2 844 m² i 2932/4 površine 2 467 m². Također, dane su u zakup i nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (zemljišne čestice 2946/2 površine 63 973 m², 2946/3 površine 39 240 m², 2946/4 površine 1 179 m², 2946/5 površine 768 m², 2946/6 površine 1 862 m² i 2946/7 površine 4 310 m² odnosno ukupno 111 332 m²). Zemljišne čestice 2946/2 i 2946/3 dane su u zakup na dvije godine s obvezom Općine da u korist zakupnika poduzme aktivnosti da se produži Ugovor o osnivanju prava građenja (iz studenoga 2006.) na dodatnih 88 godina do isteka trajanja Ugovora o zakupu (iz rujna 2024.).

Također, Općina se obvezala za zemljišne čestice 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 8 119 m² poduzeti aktivnosti radi zaključenja novog ugovora o osnivanju prava građenja. Nije ugovoreno u kojem roku je Općina bila u obvezi produžiti Ugovor o osnivanju prava građenja i zaključiti novi.

Revizijom je utvrđeno da je u zakup dana zemljišna čestica 2946/2 površine 63 973 m² te zemljišne čestice 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 8 119 m² koje su u vlasništvu Republike Hrvatske za koje Općina od Vlade Republike Hrvatske nije dobila pravo građenja. Također, zemljišna čestica 2946/3 u vrijeme zaključivanja Ugovora o zakupu i Prvog dodatka (rujan i listopad 2024.) imala je površinu 54 439 m², a ne 39 240 m² koliko je dano u zakup.

Trećim dodatkom iz veljače 2025. utvrđeno je da su dane u zakup nekretnine (zemljišta i objekti) koje su u vlasništvu Općine (zemljišne čestice 2946/1 površine 7 585 m², 2929/8 površine 1 798 m², 8954 – nerazvrstana cesta površine 7 896 m² i 2932/2 površine 2 844 m², što ukupno iznosi 20 123 m²) uz godišnju zakupninu od 2.213,75 eura. Također je utvrđeno da u dijelu Ugovora o zakupu i njegovih dodataka postoji neprovedivost uknjižbe u zemljišne knjige, i to za zemljišne čestice u vlasništvu Republike Hrvatske: 2946/2, 2946/3, 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 104 294 m². Zemljišne čestice 2946/2 i 2946/3 ukupne površine 96 175 m² dane su u zakup na dvije godine s obvezom Općine da u korist zakupnika poduzme aktivnosti da se produži Ugovor o osnivanju prava građenja (iz studenoga 2006.) na dodatnih 88 godina do isteka trajanja Ugovora o zakupu (iz rujna 2024.). Također, Općina se obvezala za zemljišne čestice 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 8 119 m² poduzeti aktivnosti radi zaključenja novog ugovora o osnivanju prava građenja. Nije ugovoreno u kojem roku je Općina bila u obvezi produžiti Ugovor o osnivanju prava građenja i zaključiti novi. Ugovoreno je da Općina odgovara za svu štetu koja bi zakupniku nastala u slučaju da se ne produži Ugovor o osnivanju prava građenja na dodatnih 88 godina i zaključi novi ugovor o osnivanju prava građenja ili ne osigura drugi način da zakupnik može navedene nekretnine koristiti pod uvjetima iz Ugovora o zakupu. Sve ostale odredbe Ugovora o zakupu ostaju neizmijenjene.

Ugovorom o zakupu iz rujna 2024. i njegovim dodacima nije ugovoreno u kojem roku je zakupnik u obvezi navedene nekretnine privesti namjeni, nisu ugovoreni instrumenti osiguranja za izvršenje ugovorenih obveza te nije ugovoren način na koji će Općina pratiti izvršenje radova kako bi se nekretnina stavila u funkciju. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2026.) radovi na izgradnji lječilišno-turističkog kompleksa na zemljištu bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice nisu započeli.

Općina je dala u zakup nekretnine koje nisu u njezinom vlasništvu i nad kojima nema pravni temelj za raspolaganje (Ugovor o osnivanju prava građenja). U zemljišnim knjigama upisano je pravo zakupa na zemljišnim česticama koje su u vlasništvu Općine (2946/1, 2929/8 i 8594 i 2932/3 ukupne površine 20 125 m²), dok na zemljišnim česticama (2946/2, 2946/3, 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 104 294 m²) u vlasništvu Republike Hrvatske koje je Općina dala u zakup nije upisano pravo zakupa, jer Općina nema valjanu pravnu osnovu za raspolaganje (Općina je dobila pravo građenja samo na zemljišnu česticu 2946/3). Prema odredbama članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koje pripadaju jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave čine njezinu imovinu. Jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Općina nije upravljala, koristila se i raspolagala svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara jer je s Republikom Hrvatskom zaključila Ugovor o osnivanju prava građenja, koji nije upisala u zemljišne knjige; prvom zakupniku koji nije izvršio ulaganja prema ugovoru iz 2004. nije retroaktivno obračunala zakupninu na što je imala pravo prema ugovoru jer zakupnik nije izvršio ugovorena ulaganja; od dana raskida prvog Ugovora o zakupu (srpanj 2005.) do studenoga 2010. nije poduzimala aktivnosti da nekretninu stavi u funkciju; s drugim zakupnikom iz 2010. koji nije u razdoblju od sedam godina izvršio ugovorena ulaganja, raskinula je ugovor tek 2024. (sedam godina nakon isteka roka za ulaganja), a od navedenog zakupnika nije zatražila pisane izvještaje o završenim radovima kako bi pratila ugovorena ulaganja te mu nije obračunala zakupninu za cijelo razdoblje do raskida ugovora; kod trećeg Ugovora o zakupu i njegovih dodataka dala je u zakup zemljišnu česticu 2946/2 površine 63 973 m² te zemljišne čestice 2946/4, 2946/5, 2946/6 i 2946/7 ukupne površine 8 119 m² u vlasništvu Republike Hrvatske za koju od Vlade Republike Hrvatske nije dobila pravo građenja iz čega proizlazi da je dala u zakup nekretnine koje nisu u njezinom vlasništvu i nad kojima nema pravni temelj za raspolaganje (Ugovor o osnivanju prava građenja); nije ugovoreno u kojem je roku zakupnik u obvezi navedene nekretnine privesti namjeni (samo je ugovoreno kada mora započeti izgradnju), nisu ugovoreni instrumenti osiguranja plaćanja u slučaju neizvršavanja ugovorenih obveza odnosno ulaganja, kao i način na koji će pratiti izvršenje radova kako bi se nekretnina stavila u funkciju; Općina je u 2006. dobila pravo građenja na nekretninama bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice za koju je platila naknadu za pravo građenja, a koje je davala u zakup uz obvezu da zakupnici izvrše ulaganja, a nekretnine do veljače 2026. nisu privedene namjeni.

Državni ured za reviziju nalaže upravljati, koristiti se i raspolagati zemljištem i objektima bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice pažnjom dobrog gospodara u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Nadalje, preporučuje ugovoriti način praćenja izvršenih aktivnosti za ugovore gdje je zakupnik preuzeo obvezu rekonstrukcije i stavljanja nekretnine u funkciju radi zaštite interesa Općine.

– Hotel Zeleni Vir

U svibnju 2016. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o kupnji nekretnine (hotel Zeleni Vir) u kojoj nije navedena planirana namjena navedene nekretnine. Općina je u 2016. na javnoj dražbi kupila navedenu nekretninu za ugovorenu kupoprodajnu cijenu od 91.578,73 eura, a Županija je sufinancirala iznos od 39.816,84 eura. U kolovozu 2021. započeo je postupak jednostavne nabave za izradu projektne dokumentacije za prenamjenu hotela u društveni dom. U rujnu 2021. Općina je Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju predala Zahtjev za potporu na Natječaj u sektoru društvenih domova/kulturnih centara i sportskih građevina projekt, a u ožujku 2023. Agencija je odbacila prijavu zbog velikog broja prihvatljivih projekata i nedostatka financijskih sredstava. Općinsko vijeće je u rujnu 2022. (prije nego što je Agencija odbacila prijavu) donijelo Odluku o raspisivanju javnog natječaja za prodaju navedene nekretnine (hotel i pripadajućeg dvorišta) u svrhu poticanja turističko-gospodarskog razvoja Općine odnosno stavljanja u funkciju hotela. Javni natječaj je proveden u studenome 2022., a početna kupoprodajna cijena utvrđena je u iznosu od 159.280,64 eura na temelju procjene stalnog sudskog vještaka građevinske struke za koje je pribavljeno mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva Županije.

U natječaju je utvrđeno da će kupac prilikom zaključivanja ugovora preuzeti obvezu rekonstrukcije i stavljanja nekretnine u ugostiteljsko-turističku funkciju odnosno hotel u roku od pet godina od dana zaključivanja ugovora te je kategorizirati u objekt iz skupine hoteli. Ako se ne ispune navedeni uvjeti, Općina će zadržati cjelokupni iznos uplaćene kupoprodajne cijene, troškove projektno-tehničke dokumentacije, kao i sve eventualno uloženo u objekt te napraviti povrat vlasništva nekretnine na Općinu. Kao osiguranje povrata vlasništva, kod javnog bilježnika je prilikom zaključivanja ugovora deponirana izjava o raskidu ugovora i tabularna izjava za prijenos prava vlasništva na Općinu, a koju će Općina aktivirati ako se ne ispune uvjeti iz natječaja. Prema Zapisniku povjerenstva za otvaranje ponuda pristigle su tri ponude i odabrana je ponuda s najvišom ponuđenom cijenom te je s trgovačkim društvom u siječnju 2023. zaključen Ugovor o kupnji navedene nekretnine u iznosu od 201.000,00 eura. Trgovačko društvo se obvezalo izvršiti rekonstrukciju i staviti nekretninu u funkciju u roku od pet godina od dana zaključivanja Ugovora (početak 2028.). Navedenim Ugovorom nije utvrđeno koje aktivnosti će Općina poduzimati kako bi kontrolirala završene radove odnosno je li navedena nekretnina stavljena u funkciju.

Državni ured za reviziju preporučuje ugovoriti način praćenja izvršenih aktivnosti za ugovore gdje je kupac preuzeo obvezu rekonstrukcije i stavljanja nekretnine u funkciju radi zaštite interesa Općine.

– Punionica za električne bicikle i električni bicikli

Općina je u ožujku 2019., nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, nabavila električnu punionicu za bicikle na temelju ugovora zaključenog u iznosu od 44.486,03 eura. Ugovorena je nabava opreme za punionicu, isporuka, montaža i stavljanje u funkciju sa svim popratnim elementima. Nabavljeno je električno postolje i oprema (robustna pocinčana konstrukcija, mehanizam za zaključavanje bicikla te punjenje i integracija sa sustavima u Ravnoj Gori, Brod Moravicama i Delnicama), terminal (komunikacija s postoljima i prikaz stanja ostalih stanica, ekran osjetljiv na dodir, zaslon za interakciju korisnika sa sustavom i mogućnosti korištenja za marketinške informativne svrhe odnosno informacije o lokaciji, turističke obavijesti i slično, komunikacijska jedinica s ugrađenim računalom i ostalo) te cjelovito informatičko rješenje sustava upravljanja i iznajmljivanja i naplatu (omogućava najam i povrat bicikla, registraciju novih korisnika, mogućnost najma više bicikala na jedan korisnički račun, najam i povrat bicikla pomoću korisničke kartice i mobilne aplikacije QR koda i ostalo). Nadalje, Primopredajnim zapisnikom iz lipnja 2019., utvrđeno je da će se punionica prilagoditi postojećim biciklima (koje su u vlasništvu Općine od 2015.) te da će se cijeli sustav staviti u funkciju do konca ožujka 2020. Općina nije izradila analizu isplativosti nabave električne punionice za bicikle. Iako je proteklo šest godina od nabave i postavljanja električne punionice za bicikle, navedena punionica nije stavljena u funkciju.

Nadalje, Općina je u 2015. nabavila osam električnih bicikala sa zaštitnim kacigama u iznosu od 13.271,43 eura. U ožujku 2016. s trgovačkim društvom u vlasništvu Općine zaključen je Ugovor o posudbi navedenih bicikala i zaštitnih kaciga bez naknade na razdoblje od pet godina od dana zaključivanja ugovora (do ožujka 2021.). Ugovoreno je da se rok produžuje nakon isteka pet godina ako trgovačko društvo uredno izvršava obveze iz Ugovora. Navedeno društvo može iznajmljivati bicikle i kacige u okviru koncesije koju ima za obavljanje djelatnosti na području Značajnog krajobraza Vražji prolaz – Zeleni Vir te financira troškove održavanja i servisiranja.

Spomenuto društvo je dostavljalo Općini godišnja izvješća s podacima o iznajmljivanju prema kojima su od 2016. do 2022. ostvareni prihodi od iznajmljivanja bicikala u iznosu od 1.841,66 eura. U 2023. i 2024. navedeni prihodi nisu ostvareni jer je, prema navedenim izvješćima, dio područja navedenog krajobraza bio oštećen i zatvoren.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti da se navedena punionica stavi u funkciju kako bi se koristila za planiranu namjenu u cilju učinkovitog korištenja proračunskih sredstava i javnog interesa u skladu s ugovorom i primopredajnim zapisnikom. Također, preporučuje u suradnji s trgovačkim društvom poduzeti aktivnosti kako bi se električni bicikli stavili u funkciju u skladu s namjenom, a u cilju ekonomičnog raspolaganja imovinom.

– Prodaja zemljišta po povoljnijim uvjetima

Prihodi od prodaje zemljišta ostvareni su u iznosu od 901,00 euro. U prosincu 2021. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o prodaji građevinskog zemljišta na području Novo naselje po povoljnijim uvjetima (dalje u tekstu: Odluka) u cilju poticanja demografske obnove, urbane regeneracije naselja te smanjivanja iseljavanja mladih obitelji i pomoći građanima. U 2022. i 2024. donesene su tri izmjene i dopune navedene Odluke. Navedenom Odlukom je uređen način, uvjeti i postupak prodaje građevinskog zemljišta u vlasništvu Općine po povoljnijim kupoprodajnim cijenama, a u svrhu rješavanja stambenog pitanja stanovnika Općine. Podnositelj zahtjeva za kupnju građevinskog zemljišta ostvaruje 30,0 % popusta, a ako ima malodobno dijete ostvaruje dodatnih 10,0 % popusta, za prijavljeno prebivalište na području Općine dulje od tri godine 10,0 % popusta te ako podnositelj zahtjeva ima status hrvatskog branitelja ili ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili člana obitelji zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ostvaruje dodatnih 10,0 % popusta. Navedeni popusti se zbrajaju te maksimalni popust iznosi 50,0 % (prema drugoj izmjeni Odluke iz rujna 2022.). Prema navedenim kriterijima utvrđuje se redoslijed na listi za kupnju zemljišta. Odredbama članka 5. navedene Odluke utvrđeno je da se kupac zemljišta po povoljnijoj cijeni obvezuje na navedenom zemljištu izgraditi nekretninu za stanovanje u roku od 10 godina te po završetku gradnje prijaviti prebivalište na novosagrađenom objektu u trajanju od najmanje 10 godina, inače je kupac dužan isplatiti razliku cijene utvrđene na temelju neovisne stručne procjene tržišne vrijednosti i cijene s utvrđenim popustom. Navedenom Odlukom nije određeno davanje garancije ili zaloga na iznos razlike tržišne cijene i početne cijene građevinskog zemljišta iz javnog natječaja u slučaju neispunjenja uvjeta građenja nekretnine i prijave prebivališta u roku od deset godina. Također, nije utvrđena provjera stambenog statusa (je li podnositelj zahtjeva vlasnik nekretnine u Općini, podstanarstvo, vlasništvo nezadovoljavajućeg stambenog prostora i slično).

U listopadu 2023. Općina je provela javni natječaj za prodaju građevinskog zemljišta po povoljnijim uvjetima u skladu s odredbama navedene Odluke. Početna cijena utvrđena je na temelju procjemenog elaborata koji je izradio stalni sudski vještak građevinske struke iz studenoga 2021. i pribavljenog mišljenja Procjeniteljskog povjerenstva Županije u iznosu od 19.908,42 eura. Imenovano je povjerenstvo za provođenje javnog natječaja koje je sastavilo Zapisnik prema kojem je pristigao jedan zahtjev te je utvrđena prodaja zemljišta uz popust od 50,0 % (podnositelj zahtjeva je dostavio dokaze o prijavljenom prebivalištu u trajanju dulje od tri godine te o statusu hrvatskog branitelja).

Ugovorom o kupoprodaji nekretnine iz studenoga 2023. nije propisana obveza gradnje nekretnine za stanovanje u roku od deset godina te po završetku gradnje prijava prebivališta na novosagrađenom objektu u trajanju od najmanje deset godina, a kako je propisano odredbama navedene Odluke.

Državni ured za reviziju nalaže zaključivati ugovore o prodaji u skladu s Odlukom o prodaji građevinskog zemljišta na području Novo naselje po povoljnijim uvjetima. Nadalje, preporučuje kao kriterij u spomenutoj Odluci utvrditi stambeni status podnositelja zahtjeva u cilju prodaje građevinskog zemljišta po povoljnijim uvjetima građanima koji nemaju u vlasništvu nekretninu odnosno zadovoljavajući stambeni status na području Općine.

Općina ima u vlasništvu knjige u vrijednosti od 58.701,46 eura koje su namijenjene knjižničnoj djelatnosti i nalaze se u prostoru Doma kulture u vlasništvu Općine. U okviru analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine ustrojena je evidencija navedenih knjiga. Općina je u prosincu 2006. donijela Odluku o radu mjesne knjižnice, kojom je utvrđeno radno vrijeme, godišnja članarina te uvjeti posudbe knjiga. Tijekom 2024. poslove vođenja knjižnice obavljala je jedna osoba na temelju ugovora o djelu za koji su ostvareni rashodi u iznosu od 1.387,12 eura. Prema usmenom obrazloženju Općine, u 2024. nije bilo interesa za posudbom knjiga te nisu ostvareni prihodi od knjižnične djelatnosti. Knjižnica nije posebno ustrojena, već djeluje u okviru Općine. Odredbama članka 10., stavka 3. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine 17/19, 98/19, 114/22 i 36/24), između ostalog, propisano je da su općine i gradovi s manje od 3000 stanovnika, a koji nemaju narodnu knjižnicu dužni posebnim ugovorom obavljanje djelatnosti narodne knjižnice povjeriti narodnoj knjižnici u drugoj općini i gradu ili osigurati osnivanje podružnice te narodne knjižnice na svojem području.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati knjižnicu u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

- 6.2. *Općina je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će ubuduće po njima postupati. Navodi da će do konca 2027. donijeti strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom te godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom, prenijeti komunalne vodne građevine u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga te da će poduzeti aktivnosti da sa zemljištem i objektima bivšeg dječjeg odjela vojne bolnice upravlja pažnjom dobrog gospodara. Nadalje, navodi da će sa sadašnjim vlasnikom hotela Zeleni Vir ugovoriti način praćenja izvršenih aktivnosti te će na isti način pratiti navedene aktivnosti i za buduće ugovore radi zaštite interesa Općine. Također, navodi da će vlasnik navedene nekretnine početi s radovima 1. ožujka 2026. te će Općina zatražiti da se utvrdi dinamika radova i dostavi periodični izvještaj o izvršenim aktivnostima. U vezi s punionicom za električne bicikle i da se električni bicikli stave u funkciju navodi da će najprije utvrditi isplativost popravka te način stavljanja bicikala u upotrebu ili eventualnu prodaju. U vezi s organizacijom knjižnice navodi da će do konca 2026. postupiti u skladu s danim nalogom ili će pronaći način za zbrinjavanje i doniranje knjižničkog fonda školi ili drugoj ustanovi na području Općine ili Primorsko-goranske županije.*

7. Javna nabava

7.1. Općina je u siječnju 2024. donijela Plan nabave za 2024., kojim je planirano 38 postupaka nabave u vrijednosti od 2.186.850,00 eura (od čega se na javnu nabavu odnosi 1.762.100,00 eura, a na jednostavnu nabavu 424.750,00 eura). Tijekom 2024. doneseno je sedam izmjena i dopuna Plana nabave za 2024. Posljednjim izmjenama i dopunama (iz listopada 2024.) planirana su 54 postupka nabave u iznosu od 1.545.007,00 eura bez PDV-a, od čega se na postupke javne nabave odnosi 883.027,00 eura, a na postupke jednostavne nabave 661.980,00 eura. Plan nabave za 2024., izmjene i dopune Plana nabave za 2024. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine. Također, na mrežnim stranicama Općine objavljen je Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave te popis gospodarskog subjekta s kojim je Općina u sukobu interesa.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi, ukupna vrijednost nabave iznosila je 1.368.251,39 eura, od čega se na postupke javne nabave odnosi 776.346,72 eura bez PDV-a te na postupke jednostavne nabave 591.904,67 eura bez PDV-a (radovi u vrijednosti od 272.631,37 eura, robe u vrijednosti od 152.502,63 eura te usluge u vrijednosti od 166.770,67 eura).

Rashodi za električnu energiju ostvareni u iznosu od 16.362,89 eura, nabavu namirnica za Dječji vrtić u iznosu od 8.546,54 eura i materijal za tekuće održavanje u iznosu od 7.046,75 eura nisu planirani u Planu nabave te nisu navedeni u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, u planu nabave i registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura.

Državni ured za reviziju nalaže predmete nabave čija je vrijednosti jednaka ili veća od 2.650,00 eura planirati planom nabave i navesti u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

– Pravilnik o jednostavnoj nabavi

Postupci jednostavne nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 26.540,00 eura i radova procijenjene vrijednosti manje od 66.360,00 eura uređeni su odredbama Pravilnika o jednostavnoj nabavi, koji je donio općinski načelnik u veljači 2022. Odredbom članka 73., stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da predstavničko tijelo općine, grada i županije u svom samoupravnom djelokrugu donosi odluke i druge opće akte, u skladu sa svojim statutom. Stoga je donošenje općeg akta o jednostavnoj nabavi u nadležnosti predstavničkog tijela, a ne čelnika.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti unutarnji akt o provedbi postupaka jednostavne nabave u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Prema navedenom Pravilniku o jednostavnoj nabavi, nabava robe, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a manja od 9.290,60 eura provodi se izravnim ugovaranjem, odnosno postupkom u kojem naručitelj izdaje narudžbenicu ili sklapa ugovor s jednim gospodarskim subjektom, na temelju dostavljene ponude. Za iznose manje od 132,72 eura bez PDV-a ne izdaju se narudžbenice.

Nabava čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a jednaka ili veća od 9.290,60 eura, a manja od 26.540,00 eura za robu i uslugu, odnosno 66.360,00 eura za radove, provodi se pozivom na dostavu ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru ili/i objavom na mrežnim stranicama. Isto tako, Pravilnikom je utvrđeno da je Općina prilikom provedbe postupaka jednostavne nabave, obvezna poticati tržišno nadmetanje gdje god je to moguće, osigurati jednak tretman svim gospodarskim subjektima koji sudjeluju u postupku nabave te transparentnost postupaka. Općina je u 2024. na svojim mrežnim stranicama objavila poziv na dostavu ponuda za pripreme građevinske radove i nabavu objekta za prodaju karata i suvenira procijenjene vrijednosti od 35.000,00 eura bez PDV-a. Za druge postupke jednostavne nabave (izgradnju dječjeg igrališta, sanaciju divljih deponija, održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete te opremanje kuhinje u Dječjem vrtiću) nisu objavljeni pozivi za dostavu ponuda na mrežnim stranicama ni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Odredbom članka 4. spomenutog Zakona propisano je da je naručitelj u primjeni navedenog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obavezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Osim navedenog, Pravilnikom su utvrđena izuzeća za nabave veterinarskih usluga, usluga telefona, održavanja informatičkog sustava, benzina i dizelskog goriva, lož ulja, električne energije, reprezentacije, usluga promidžbe i informiranja, poštarine, održavanja digitalne arhive, izdavaštva, zaštite na radu, robe široke potrošnje, plan zaštite i spašavanja te u slučaju nabave koja zahtijeva žurnost ili sprječavanje većih šteta (vremenske nepogode, hitne intervencije i slično). Odredbama članka 30. Zakona o javnoj nabavi utvrđena su, između ostalog, izuzeća za stjecanje, najam ili zakup zemljišta, postojećih građevina ili druge nepokretne imovine ili prava koja se njih tiču, stjecanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizualne medijske usluge ili radijske medijske usluge koje sklapaju pružatelji audiovizualnih ili radijskih medijskih usluga, termine pružanja radiotelevizijskog ili programskog emitiranja koji se sklapaju s pružateljima audiovizualnih ili radijskih, medijskih usluga, usluge arbitraže i mirenja, usluge pravnog zastupanja stranaka od strane odvjetnika u: arbitraži ili mirenju u državi članici, trećoj zemlji ili pred međunarodnom instancijom arbitraže ili mirenja, ili postupku pred sudovima, tribunalima ili tijelima javne vlasti u državi članici ili trećoj zemlji ili pred međunarodnim sudovima, tribunalima ili institucijama, usluge pravnog savjetovanja koje odvjetnik pruža, usluge ovjeravanja i potvrđivanja dokumenata koje pružaju javni bilježnici, pravne usluge koje pružaju skrbnici ili imenovani zakonski zastupnici maloljetnika ili druge pravne usluge čije je pružatelje imenovao sud ili tribunal dotične države članice ili su određeni zakonom za izvođenje određenih zadataka pod nadzorom tih sudova, druge pravne usluge koje su povezane, čak i povremeno, s izvršavanjem službenih ovlasti, zajmove i kredite, bez obzira na to jesu li povezani s izdavanjem, prodajom, kupnjom ili prijenosom vrijednosnih papira ili drugih financijskih instrumenata. Izuzeća utvrđena Pravilnikom nisu propisana odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju preporučuje, s obzirom na vrijednost provedene jednostavne nabave, unutarnjim aktom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka jednostavne nabave. Također, nalaže Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave odrediti izuzeća u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Rashodi za održavanje prijevoznih sredstava u iznosu od 1.546,88 eura odnose se na popravak službenog vozila i traktora koji je obavio obrt za koji je Općina na mrežnim stranicama objavila da je u sukobu interesa. Prema Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave propisano je da se na sprječavanje sukoba interesa na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi. Prema odredbi članka 81. Zakona o javnoj nabavi, predstavnik naručitelja obavezan je odmah po saznanju o postojanju sukoba interesa izuzeti se iz postupka javne nabave i o tome obavijestiti čelnika naručitelja.

Državni ured za reviziju nalaže u slučajevima postojanja sukoba interesa postupiti u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 7.2. *Općina je prihvatila naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju te navodi da će po njima postupiti. Obrazlaže da je novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave usvojen na 4. sjednici Općinskog vijeća održanoj 5. studenoga 2025.*